

ÉLETTÜNK

FRANK MIKLÓS:

[6.]

Az európai magyar katolikusok lapja

1989 június

FRANK MIKLÓS:

Szívvél vagy – szívtelenül

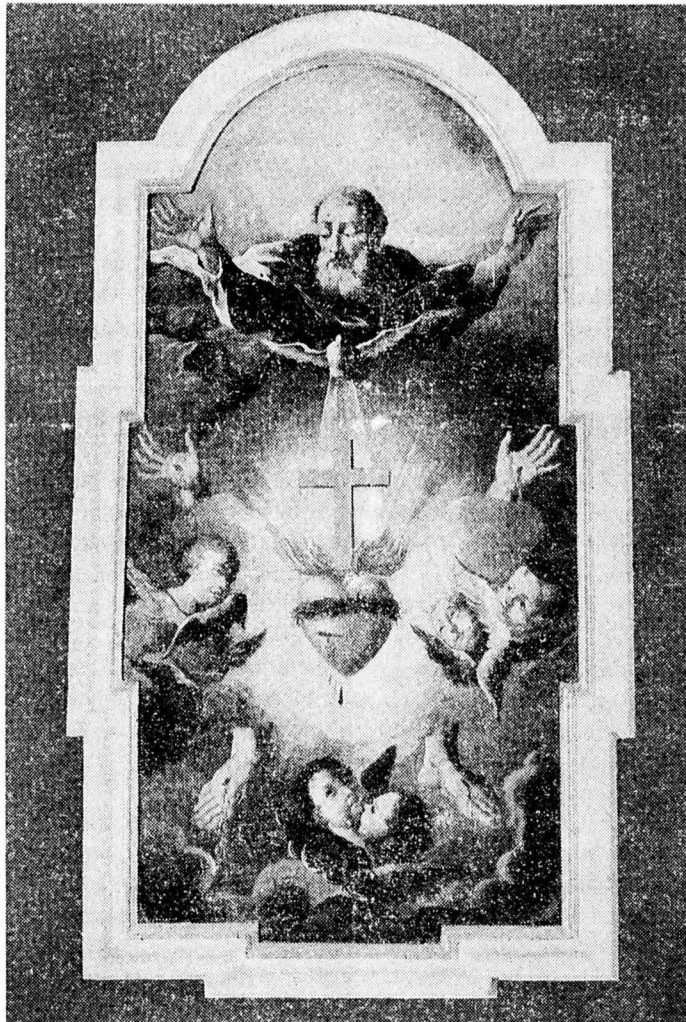
GONDOLATOK A JÉZUS SZÍVE TISZTELETHEZ

Tudom, hogy amikor Jézus Szíve tiszteletéről esik szó, sokan lebiggyesztk az ajkukat, fintorgatják az orrukat; lelki szemeik előtt édeskés Jézus Szíve képek, giccses gipsz-szobrok jelennek meg, eszükbe jut a Jézus Szíve litánia, régies, a mai ember számára nehezen érthető invokációval és talán az első pénteki áldozás szokása, az ún. nagykilenced, melynek értelmét szintén egyre kevesebben fogják fel. Az a benyomásuk – s ez nemcsak a fiatalokra vonatkozik – hogy a Jézus Szíve tisztelet nem felel meg a modern vallásos igényeknek, sem mondanivalójában, sem kifejezési formáiban. Az ember ma viszolyog, ha „Jézus legédesebb szívé”-ről hall, amelyen megnyugodni jó: neki magvasabb, kevésbé érzelmes vallásosságra van szüksége, amelyben megtalálja a választ élete égető kérdéseire, amelyből erőt, irányítást és reménységet meríthet a jövő számára. Kortársunknak nem ilyen vagy olyan ájtatosság kell, hanem lényeges, gyökeres Istenkapcsolat. Ilyen körülmények közt nem is lehet rossz néven venni tőle, hogy ezt a Jézus Szíve tiszteletet egyes megnyilatkozásaiban nem találta meg. A másodrangú elemek, a külső gyakorlatok nem egyszer elhomályosították, sőt szinte felismerhetlenné tették a lényegét, annyira, hogy XII. Pius pápa 1956-ban a Jézus Szíve tiszteletéről kiadott körlevelében maga is rámutatott erre a visszásságra: „Legyen mindenki meggyőződve, hogy a Jézus Szív tiszteletben nem a külső gyakorlatok foglalják el a legfontosabb helyet...” De hát akkor mi a lényege? Mi az benne, ami nem függ külsőségektől, ájtatossági gyakorlatoktól?

Kísérleljünk meg visszanyúlni a keresztény vallásosság gyökereire. Minden hívő keresztény számára világos – s amikor keresztényt mondok, nemcsak a katolikusokra gondolok – hogy hite középpontjában a Háromságos Egyisten áll, aki az embert nemcsak megteremtette, hanem miután az szabad döntéssel Isten szeretetét visszautasítva elszakadt Tőle, meg akarta menteni a végső pusztulástól. Isten, embertmentő tervét a második isteni személy, az Ige megtestesülése

révén akarta megvalósítani: Jézus Krisztusban Isten emberré lett. Az Istenember ugyancsak szabad döntéssel, egy végső nagy szeretet-aklusban, élete feiáldozásával megnyitotta az ember számára az Istenhez visszatérés lehetőségét. A keresztény ember ezért övezi imádással, hálával, szeretettel Jézus Krisztus sze-

nézzük e legteljesebb emberi lény személyiségét, aki egykor láthatóan itt élt közöttünk s aki azóta is valóságosan jelen van testével és vérével oltárainkon a kenyér és bor színe alatt. Ez az istenemberi szív, mely az emberekért dobog s amely az emberlét legsötétebb óráit végigélte, végigkínlódta, ez az emberi szív

JÉZUS SZÍVE ÁBRÁZOLÁS EGY MAGYAR KEGYKÉPEN

Képiünkön — amelyet a „Magyar zarándokhelyek III. 1988” naptárból vettünk s amely Márianosztrán a „Jézus Öt Szent Sebe” oltár fölött függ — középen látható Jézus Szíve, ahogyan Alacoque Szent Margit látomásában megjelent. Az oltár a 18. század első negyedében készült el.

mélyét és Jézus személyiségében azt, ami a Megváltás művével kapcsolatos. Mármost jóformán minden népnél a személység központja a szív. Nem a fizikai szív, nem ez a harántcsikolt izomszövetű vérpumpa, hanem a szív, mint az ember érzelmeinek, akarásának jelképe. Ha tehát Jézus Krisztus szívéből beszélünk, értjük azon egész benső világát: csodás érzelmi gazdagságát, az Istenlől átjárt és az ember felé forduló egyénisége teljességét, a két végletnek, az isteni és emberi természetnek tökéletes harmóniáját és főként Jézus egyedülálló szeretetét, amely nem riad vissza attól, hogy önmagát teljesen kiszolgáltassa, amely magára vállal minden kint és borszalmat, hogy megmentse, akít szeret.

Ha Jézus Szíve tiszteletéről beszélünk, akkor ezt értjük ezen: ámuló szeretettel

a mi Istenünk szíve, aki sorsközösséget vállal velünk. Mi tudjuk, hogy nem egy elvont Istenhez, vagy egy felhők fölött trónoló haragos kényúrhoz fordulunk, hanem egy csupa szív Istenhez. Tudjuk, hogy megért bennünket, elesetségünket, emberi nehézségeinket. Ha körül-vesszük ragaszkodásunkkal, azért tehetjük, mert tudjuk, hogy nem elutasítás, nem jéghideg igazságosság, hanem könnyörülő, felemelő, gyógyító szeretet a válasz. Ennek bizonyossága az emberi történelem. Az emberiség a maga egészében talán még sose élt – a vágató technikai és tudományos haladás ellenére – oly súlyos idöket, mint napjainkban. Ma még senki sem tudja, vajon a nagy hangon meghirdetett enyhülési és leszerelési kampány mennyire őszinte. Az elmúlt

(Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

A 10. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(június 11)

„Jézus egyszer Naim városa felé tartott. Vele mentek tanítványai és nyomukban nagy népsokaság.” (Lk 7,11)

Jézus gyakran tart „Naim-városok” felé. Mindegy, hogyan hívják a várost. Tudja, hogy művét kell végrehajtania: az emberi szomorúság helyébe segítséget vinni; ez esetben feltámasztani az elhunyt ifjút.

Abhoz, hogy ezt a művet végrehajtsa, el kellett mennie Naimba. Mehetett volna más városba is — Isten ide rendelte, s Ő készségesen ment. Más városban is haltak meg fiatalon emberek, talán egyidőben.

Mi sem tudjuk gyakorta, miért rendeltetünk egy-egy „Naim”-ba. Mégis mennünk kell, hogy Isten művét beteljesítsük. Akár követ minket sokaság, aki látja és értékeli munkánkat, akár nem.

A 11. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(június 18)

„Jézust meghívta egy farizeus ebédre. Jézus ... asztalhoz ült. A városból egy bűnös asszony jött ... alabástrom edényben kenetet hozott.” (Lk 7,36-38)

Ki a bűnös, ki az igaz, vagy a jó? Ki dönti el, ki az „igaz ember”? A farizeusok? Az emberek? Mi?

Ha Jézus ma élne, meghívnanánk-e ebédre? Milyen ok(ok) indítanának e tetünkre? Hogy eldicsekedhessünk vele, az Údvözítő betért hozzánk? Izlett neki az ételünk? ...

Tudnánk-e, vagy akarnánk-e drága kenetet hozni és bűneinket siratva eléje borulni?

Mit szólnánk, ha magas vendégünket egy rosszbíró ember látogatná meg és „zavarná” a hozzánk jött vendéget?

A 12. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(június 25)

„Mikor Jézus egyedül imádkozott és csak tanítványai voltak vele.” (Lk 9,18)

Többször imádkozott Jézus, hangsúlyozza a szentírás. Mi azt hinnők, neki, mint Isten Fiának nem volt szüksége imádságra. Jézus cáfolata kétséget kizáró: minden embernek kell imádkoznia.

Minden nagyobb esemény előtt imádkozik Jézus. Így készült — állandóan és mindig újra — betölteni hivatását és küldetését. Nem vette könnyű-szerrel Isten művét és akaratát.

Tanítványaiként mi is „vele lehetünk”. Nemcsak amikor érezzük is, hogy most szépen, bensőségesen imádkoztunk. Legyen életünk része az imádság!

(Folytatás a 2. oldalon)

MIKLÓS IMRE LETÜNÉSE

A Minisztertanács április 30-i hatályllyal felmentette tisztségéből Miklós Imrét, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökét, nyugállományba való vonulása miatt. Május 10-én pedig Németh Miklós miniszterelnök közölte az országgyűléssel, hogy feloszlatják (átszervezik?) az Állami Egyházügyi Hivatalt. (Kommentár a 3. oldalon.)

*

A MAGYARORSZÁGI SZERZETESRENDEK ELSŐ KONFERENCIÁJÁRÓL a 3. oldalon.

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

Asszimiláció és integráció

Tisztázzuk először is e két fogalmat. Sajnos a magyarban nincsen megfelelő szavunk, mely ezeket a latin eredetű szavakat szabatosan visszaadná. A latin szó „assimilatio” hasonlóságot, főképpen a színlelt hasonlatosság feltevését jelenti. A jelenlegi közhasználatban az asszimiláció beolvadást, egy menekültnek vagy bevándorlóknak a befogadó ország népéhez való áthasonulását jelenti. Az integráció szót még nehezebb magyarra lefordítani. Az eredeti latin szó „integratio” inkább megújulást, megújítást, a csorbítatlan eredeti állapot visszaállítását jelenti. Nem erre gondolunk a jelenlegi szóhasználatban. Inkább az élőlény viszonylagos önállósággal rendelkező szerveire kell gondolnunk; ezek integrálják az egész szervezetet. A szem más mint a fül, a fül más mint a száj, mindkettőnek meghatározott szervi szerepe van az egész szolgálatában. Integrációról tehát akkor beszélünk, ha egy egyén vagy népcsoport a vendégország társadalmi rendjébe sajátossága fenntartása mellett illeszkedik. Hogy fölösleges körülményeket elkerüljünk, a cikkeimben továbbra is a latin eredetű szavakat fogom használni. Szótáraink is megtartják e szavakat, tehát integratio = integráció, assimilatio = asszimiláció. Előfordul azonban, hogy akik e szavakkal élnek, nem min-

dig a most leírt értelemben használják. Asszimilációt mondanak, integrációt értenek; vagy az integrációt hirdetik, de a teljes asszimilációra gondolnak. Ezért fontos e szavak értelmének a tisztázása: asszimiláción értjük a teljes beolvadást, beolvadást, integráción pedig az eredeti sajátosságok szerves beépítését, beilleszkedését.

Vannak országok, ahol a magyar menekülteket nagylelkűen befogadták, de aztán gyakorlatilag elvárják tőlük a teljes asszimilációt. Rosszalkják, ha a magyarok — főképpen ha már behonosodtak — továbbra is egymással élénk társadalmi kapcsolatban vannak, ha nemzeti ünnepeikről megemlékeznek, ha magyarságukat hangoztatják. Pasztorális síkon is néha nehézségek adódnak; a világi, de részben az egyházi hatóságok is, feleslegesnek tartják, hogy a bevándorolt magyaroknak saját nyelvű papjuk és istentiszteletük legyen. Már javarészt behonosodtak — mondják —, minek nekik még külön saját nyelvű pasztorációt biztosítani? Elismerik, hogy az idegen munkásoknak joguk van saját nyelvű pasztorációra, de akik már behonosodtak, akik a befogadó ország állampolgárságát felvették és az új házában teljes jogú polgárokként akarnak élni, tanulják meg a befogadó ország nyelvét úgy, hogy másnyelvű papokra ne legyen szükségük!

Bármennyire is fájjaljuk a befogadó országoknak e szűkkeblűségét, jogos követelményeiket el kell ismernünk. Lásuk először az éremnek ezt az oldalát! Minden népnek emberi kötelessége, hogy befogadó képességéhez mértén a menekülteknek menedéket nyújtson. De egy néptől sem várható el, hogy idegeneket önlényűsége (identitása) rovására befogadjon. Nem szabad tehát egy országtól rossz néven venni, ha szigorúan felülvizsgálja, hogy a menedéket kérők igazi menekültek-e? Főképpen olyan menekültek befogadását kell komolyan megfontolni, akik egészen más kultúrájú és világnézeti életmódból származnak és nehezebben integrálódnak. A menekültektől egy bizonyos alkalmazkodás és hosszabb távlatban integrálódás joggal várható el. Minden ország felelős vezetőinek elsőrangú kötelessége, hogy népük identitását védjék és közbiztonságáról gondoskodjanak. Magam részéről helytelennek tartom, ha egyesek az emberiségre és keresztény szeretetre hivatkozva, az idegeneknek korlátlan jellegű felvételét követelik, sőt az újonnan érkezőknek a felvevő országban még szavazati jogot is akarnak biztosítani. Ez, akárcsak az egyoldalú lezszerelés javaslata, teljesen irreális és naív felfogásra vall, amelynek semmi köze sincsen a józan emberbaráti és helyesen felfogott keresztény szeretethez. Hogy hova vezethet nem-integrálható tömegeknek ellenőrizhetetlen felvétele, azt már egyes jelenlegi események mutatják. Erőszakos tüntetések, a közrend megzavarása, terrorcselekmények, éhségstrájkokkal való zsarolások, a menekültek hazájával keletkező bonyodalmak komoly veszélyt jelentenek a befogadó ország számára. Tudom, egy népnek sem szabad önzőnek lennie, nem szabad csak a saját javát keresnie. Egészen nem kerülhető el, hogy a menekültek felvétele folytán a helyi lakosoknak bizonyos megszorításokat el kell fogadnia, de minden ország vezetőinek azon kell lenniük, hogy más nemzetbeliek bevándorlása lehetőleg a lakosság

jogainak sérelme nélkül történjék. A szabad országoknak jelenleg alighanem erőskezdő vezetőkre van szüksége, nehogy a sokat magasztalt demokrácia anarchiává fajuljon.

Mindebből következik, hogy azok, akik egy ország menedékjogát élvezik, ne tegyenek semmit sem, ami ennek az országnak közbiztonságát veszélyeztetné. Ne felejtsek el, nem a vendégország

Szívvel vagy -szívtelenül

(Folytatás az első oldalról)

hét évtized keserű tapasztalatai nem jogosítanak fel túlzott optimizmusra. Közben a fegyverkezés évről évre ezer milliárd dollárt emészt fel a világon, az emberiség egynegyede éheznek. A szakadék, mely az iparilag fejlett országokat a fejlődésben visszamaradt kontinensek lakóitól elválasztja, egyre mélyebb lesz. A nyugat-keleti ellentét mellett egyre fenyegetőbbé válik az észak-déli feszültség. Az emberek — mesterségesen is szított — elégedetlensége folyton nő: a bűnözés terjedése, a lázongás, a terrorcselekmények, a világ legkülönbözőbb részein fejt felütő kisebb-nagyobb háborúk ennek félreérthetetlen jelei. A következmény újabb szenvedés, nyomor, gyász, milliók hazatlansága. De a krízis kiterjed a társadalom alapsejtjeire, a családokra is. Amit a világ ma nagyban végigél, az kicsinyben, a családokban, régóta napirenden van: a hajótörést szenvedett házasságoknak se szeri, se száma. Nem csoda, ha a lelkiileg meghasonlott gyermekek tömege nő, fájdalmas tanúbizonyosságul annak a kíméletlen önzésnek, mely a világon egyre inkább elharapózik. Az ember ledöntött minden gátat: saját emberségének gátját is s most ámokfutóként rohan a vesztébe. Fékevesztesen tör-zúz, rombol, gyilkol: saját fajtáját, a környezetét, a természetet és még az anyaméhben fejlődő ártatlan magzatot sem kíméli. De ne folytassuk, mert kénytelenek lennünk a nagy francia írónak, Georges Bernanos-nak igazat adni: „Nehéz az embert nem gyűlölni”.

De van valaki, aki ezt az önmagából kivetkőzött embert mindenek ellenére szereti, aki mindezek tudatában — sőt éppen ezért — adta életét megmentésére. Van egy Szív, mely az emberiség egész nyomorúságát végigkínálta az Olajfák hegyének és a Golgotának végső elhagyatottságában, hagyva, hogy rázúduljon az Istennek hátatfordító emberi gonoszság szörnyűsége szennyének áradata. Ez a Szív ma is tovább dobog az emberért, vigasztalóan, könyörületesen s azt dobogja: „Ne féljete, én meggyőztem a világot”. És azt: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok”. És megmutatja az utat, mely kifelé vezet a kétségbeesésből és kilátástalanságból: „Én vagyok az út, az igazság és az élet”. Ez az út a minden emberi szív által sóvárgott boldogság felé vezet: „Boldogok a tisztaszívűek, a szelídek, az irgalmasok, a békességesek, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, akiket üldöznek az igazságért”. Ez az új emberiség alkotmánya s aki megfogalmazta, ismeri az embert és nyomorúságának gyökereit: az ember szíve beteg. Új szívre van az embereknek ma szüksége, olyanra, mint Jézusé, mely szeretni tud, ahogy Ő szeretett — önzetlenül, önmagáról megfeledkezve, önmagát feláldozva.

A Jézus Szíve litánia végén az Egy-

hívta meg őket, ők maguk kérték a felvételt! Ez alkalmazkodást kíván, s ha nem akarnak alkalmazkodni, menjenek máshová! A behonosodtak is ne akarjanak azonnal új hazájuk karizmatikus megújítói lenni. A legfontosabb az, hogy tisztességes munkájukkal, józanágukkal becsületet szerezzenek annak a népnek, melyből kiszakadtak. Ha már megszerezték az új állampolgárságot is, éljenek jogaikkal saját belátásuk és lelkiismeretük szerint. Így szolgálják legjobban a régi és az új haza érdekét.

ház így imádkozik: „Alakítsd szívünket a Te szíved szerint”. Ez a Jézus Szíve tisztelet lényege. Ez azonban már nem fel-emelő érzélem, hanem készség Krisztus követésére.

Kétfajta egyházközösség

A Bécsi Magyar Egyházközösségi Értésítőből vettük e sorokat, de minden magyar egyházközösség tagjai gondolkozhattak rajta.

Ma kétféle egyházközösség van az Egyház keretein belül. Amelyikben egyetlen lelkipásztor végez mindent, önmagát adminisztrálja. A hívek egymás mellett élnek anélkül, hogy találkoznának egymással. Hiányzik a hitelmények kicserélése, az elkötelezettség tudata. Nincs élményük arról, hogy a hívők közösségében élnek. Nem érznek felelősséget egymás iránt. Ma még ez a gyakoribb forma, amit „ellátó egyházközösségnek” lehetne nevezni. Félő, hogy az ilyen közösségben hamar nem lesz „el-látni való”. Sorvadásban fog elhalni még akkor is, ha egy ideig mesterségesen életben tartják.

A másik egyházközösségi lehetőség: amikor az Egyházközösség közösségként alakul és formálódik. Itt számos önkéntes munkatárs van és ezek felelősnek érzik magukat. Ilyen egyházközösségben belül olyan kisebb körök alakulnak, ahol többé-kevésbé az azonos korúak, vagy érdeklődésük kérdéseket tesznek fel, válaszokat adnak egymásnak és ebben a kölcsönösségben élnek meg hitüket. Az ilyen egyházközösségben alakul ki a keresztények párbeszéde hitelményekről, felelősségről, egymással való törődésről. S itt segíthet egymást a közösség abban, hogy a világban valóban keresztény módon éljen.

Biztos, hogy ilyen közösségben is jelentkezhet válság, sikertelenség, felstülés, érdektelenség, a bűn és a kereszt homálya... de még bizonyosabb az, hogy mindig lesz ebben a közösségben húsvéti öröm, újabb és újabb istenélmény...

Milyen közösségeket alakíthatunk: idősök, közösségkereső csoport, biblia kör, imacsoport, művészi vagy zenei csoport, stb. Ahol életre kelnek, működnek ilyen csoportok, ott van vagy lesz élet, ezeknek az Egyházközösségeknek lesz jövőjük.

Hegyi György

FELHÍVÁS SEGÍTÉSRE!

1989. január 27-én és 28-án földrengés volt Csehímszenten, Mindszenty bíboros szülőfalujában. A templom mennyezetét tartó éktéglák kiestek és a templom hajója középen megnyílt. A pilléret a kórus felett az orgona tartja.

A plébános leírása szerint az épületek javítása hónapokig eltarthat. A szentmisét a jelen pillanatban a kultúrházban tartják. A költségvetés szerint a kár helyrehozása 2,628.428 Ft. (87.000 DM) kerül.

Támogatásra van szükség, mert a kis falucska az okozott kárt nem tudja rendbehozni. Az adományokat az ÉLETÜNK kontójára lehet befizetni: ÉLETÜNK-Sonderkonto, Bayerische Vereinsbank München, Konto-Nr. 145 875, BLZ 700 202 70, „Mindszenty” megjelöléssel.

P. Szőke János

Nekünk nem hímes szók, hanem erős valóságok kellene.

Pázmány

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

A 13. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (július 2)

„Jézus szenvedésének napjai előtt elhatározta, hogy Jeruzsálembe megy. Követeket küldött, hogy előkészítsék jövetelét egy samaritanus faluban. Azok nem fogadták be Jézust.” Lk9, 51—53)

Talán az egyetlen alkalom, hogy Jézus nem a választott nép fiához akar menni és szólni. Ki tudja, milyen csodát művelt volna, vagy Isten milyen lényeges üzenetét mondta volna el — ha befogadják?

Ma is jönnek isteni követek. Van, akit ma sem fogadunk be. Isten igyekezete ezen esetekben hiábavaló.

Jézus jövetelét nekünk kell előkészítenie. Követei segítenek ebben. Csak arra vigyázzunk, nehogy hamis követekre hallgassunk.

A 14. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (július 9)

„Az apostolok kiválasztása után Jézus kijelölt másik 72 tanítványt. Elküldte őket kettesével azokba a városokba, ahova készült.” (Lk 10,1)

Az apostoli munka egyik főpróbája: igehirdetés, gyógyítás, behangolás Krisztusra. Mi melyik területet műveljük?

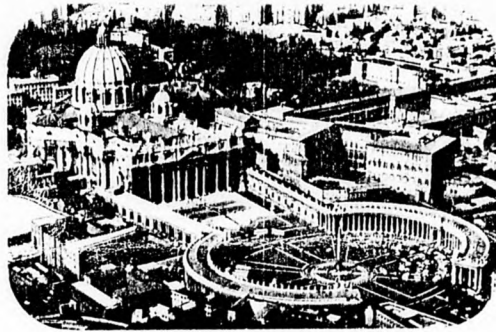
Természetesen nem mi jelöljük magunkat a tanítványi megbízásra. Előkészülni viszont nekünk magunknak kell. Aki ezt elmulasztja, súlyos mulasztást követ el, mert az előkészületet is Isten hívása előzi meg. Elfogadjuk-e a hívást?

Lehet, hogy irtóznak a küldetéstől: félünk, kigúnyolnak az emberek; hátrányunk származik az apostolkodásból, a fáradságtól... Csak Istentől nem félünk...? Akkor sem, ha nem fogadjuk el hívó szavát... **Fejős Ottó**

A POKOL KAPUI NEM VESZNEK ERŐT RAJTA!

1989 -06- 22

134.166/2
K/WT

KEDVES MAGYAR TESTVÉREIM!

A nyár kezdetének jellegzetes ünnepe Péter-Pál vértanu-apostolok napja. Róma, az Örökváros, visszhangozza nevüket, diadallaí üli ünnepüket. Az Anyaszentegyház áll előttünk, melynek ők az alapjai, tartó oszlopai. "Te Péter vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz." /Mt.16,18-19./ Ezeket mondta az Ur Krisztus Péternek, és az Egyház hajója az Ő kormányzása alatt viszi ettől kezdve a hívek sokaságát a boldog örökkévalóság felé. Krisztustól kapott szentségek által megszenteli a lelkeket. Átvezeti őket a világ s a sátán csábításai között az örök céljuk felé. Milyen boldogító tudat az Egyházhoz tartozni, tudni, hogy mindezek a kincsek kezemben vannak. Az Atya Isten teremő, fenntartó gondoskodása, Jézus Krisztus áldozatos műve és velünk maradó szeretete a Szentlélekben, mind az Egyházban jut el hozzánk gyakorlatilag, ha élünk vele. Legnagyobb kérésünk tehát, hogy mindhalálíg hűséges, kegyelemből élő gyermekei legyünk az Anyaszentegyháznak!

* * *

A Missziós Tanács választása hosszú előkészület után, május 21-én, megtörtént. Köszönet a M.T. eddigi képviselőinek értékes munkájáért, akik nagyban segítettek és könnyítették meg a lelkészek munkáját. Bízom benne, hogy a megválasztott és meghívott tanácstagok vállalják ezt az áldozatos de annál értékesebb munkát ezután is. A gyűlések kéthavonként lesznek. /A biborosi körlevél minimum három havonként írja elő./ A gyűléseken való megjelenést lényeges feladatnak tekintem. Ez az első lépés. A Misszió életének, áldásos működésének a gondja a következő nagy feladat. Ehhez segítő tervet már magunkkal kell hozni a gyűlésekre. Így válik az eredményes együttes munkává. - Adjon az Ur sok erőt és világosságot hozzá és a hívek se érezzék magukat felmentve e feladattól, segítsék őket bizalmukkal, tanácsaikkal.

Az említett körlevél négy módját említi a felújításnak. Mi kettőt alkalmaztunk: a választást és meghívást.

Ezek alapján a Missziós Tanács így alakult:

M. de Jankovich István
M. Dr. Léh Tibor
M. Dr. Morán Claude
M. Csonka Sándor
M. Fehér László
Mme. Havas Ilona
Mme Lovas Margit
M. Salamon Ferenc

M. Bolgár László
M. Demeter Mihály
Mme. Gazin Pósa Mária
M. Koczon Ferenc
M. ou Mme. Dr. Szén József

Junius 3-án 16^h-kor a rab nemzetek közös imádsága a párisi N.D.-téren.
20^h-kor kulturest a Misszióban M. TOLLAS Tibor és

Mme. PALÁSTI Zsuzsa meghívásával.

Junius 4-én, vasárnap, a 11 órai Szentmise keretében ünnepeljük GÁSPÁR Jozefa és MOLNÁR Marguerite-M^{le} N.D. de Sion-i Kedves Nővérek 50 éves, és GERŐCS Margit Nővér 60 éves szerzetesi jubileumát. Hosszú éveken át végezték és részben még ma is munkálják a párisi Magyar K. Misszió javát a legkülönbözőbb, felbecsülhetetlen segítségükkel. Kérjük számukra a legnagyobb jutalmat a jó Istentől, az Ő végtelen szeretetét.

E napon: d.u. 17^h-kor kerekasztal a "BIBLIÁROL" fiatal református testvéreinkkel.

Junius 16-án, pénteken, 13^h-kor koszorúzás NAGY Imre emlékmű-sírjánál Père Lachaise-ben, az 1956-os magyar felkelés kivégzetteinek emlékére.

Junius 17-18-án a cserkészek /nagy fiúk/ két-napos kirándulása.

Junius 25-én Palaiseau-Villebon határába kirándulunk Szt. Genoveva forrásához. Cím: 91140, Villebon-Sur-Yvette, 7, rue Baron-de-Niviere.

Az utazás személyautókon. Élelmet ki-ki hozzon magával. D.e. 11-kor Szentmise lesz a bejáratnál levő kis templomban. A terület használatá fejében kissé bővebb perselypénzt kérünk. Mivel magánterület, nagyon ügyeljünk, hogy azt a gyermekek ne rongálják, tisztán hagyjuk el.

Indulás a Misszióból 9 órakor. A Misszióban 11^h Szentmise, melyet BO - ZSÓKY Atya celebrál.

Anyári hónapokban az "ÉLETÜNK" újság csak egyszer jelenik meg. Ezzel kapcsolatban említem meg, hogy csak azoknak fogjuk küldeni a lapot, akik az utóbbi két évben visszamenőleg előfizettek, vagy kifejezetten kérik.

KIVÁNOK JÓ VAKÁCIÓT !

CHÈRS AMIS !

La fête de St. Pierre et St. Paul nous faite rappeler les paroles du Christe au Prince des Apôtres: "Tu es Pierre, et sur cette pierre je bâtirai mon Église et les portes de l'enfer ne tiendront pas contre elle!" /Mt.16,18./ Après sa Résurrection, Jésus dit à Pierre: "Sois le pasteur de mes brebis!" /Jn. 21,16./ Et c'est le mystère de l'Église: le lien entre Jésus et ses apôtres: "Celui qui vous écoute, m'écoute; celui qui vous rejette, me rejette; et celui qui me rejette, rejette aussi celui qui m'a envoyé." /Lc.10,16./ Telles sont les tentations qui, de façon permanente, resurgissent chez les fragiles disciples que nous sommes. "Reste fidèle jusqu'à la mort, et je te donnerai la couronne de vie!" /Ap. 2,10/.

Selon l'ordonnance de M. le Cardinal LUSTIGER /le 3. nov. 1987./ mettant en place des Conseils pastoraux paroissiaux, nous avons effectué l'élection de notre Conseil Paroissial de la Mission le 21 mai 1989. Les membres du Conseil doivent représenter l'ensemble de la Communauté paroissiale dans sa diversité.

Le 4 juin, dimanche avec la Ste. Messe à 11^h nous allons à célébrer le jubilé de 50 ans de vie religieuse des Soeurs de N.D. de Sion, Jozefa GÁSPÁR et Marguerite-M^{le} MOLNÁR et 60 ans de vocation de Sr. Margit GERŐCS. Le même jour à 17^h table ronde sur la "Bible", avec nos frères protestants.

Le 16 juin à 13^h aux cimetièrre Père-Lachaise cérémonie commémorative des victimes de l'insurrection hogroise de 1956.

17-18 juin excursion des scouts.

Le 25 juin, dimanche excursion-pèlerinage à la fontaine de Ste. Geneviève à Villebon-sur-Yvette /7, rue Baron-de-Niviere/ Dans la petite église à l'entrée on célébrera la Ste. Messe à 11^h.

Dans la Mission aura lieu la messe dominicale à 11^h.

JE VOUS SOUHAITE BONNE SANTÉE ET JOIE POUR LES VACANCES !

Bien votre

P. Guillaume A. Ruzsiek de
P. Guillaume Ambroise RUZSIK OF. C.M.

Miklós Imre letűnése

A hír, hogy megvált, vagy menesztették hivatalából, nem meglepő. Miklós Imre nemcsak kora miatt vált időszertlenné az Állami Egyházügyi Hivatal élén, már régen nem illett a reformok útján haladó egyházpolitikai helyzetbe, bár a jelek szerint az utolsó percig igyekezett átmenteni hivatalát a tervszerű visszavonulás stratégiájával. A manőver ezek szerint nem sikerült.

Menet közben ugyanis kiderült, hogy időről-időre lemarad a felgyorsult események, az egyházak fokozatosan növekvő önállósága és szabadsága igénye mögött. A Népszabadság karácsonyi számában adott nyilatkozatával még azt igyekezett bizonyítani, hogy ami az egyházpolitikában történik, az az ő politikájának egyenes folytatása, miközben a párbeszéd jelszavának hangoztatása mellett továbbra is a sztálini forogatókönyvet tartotta kezében. Közvetett módszerekkel tovább igyekezett irányítani az egyházi lapokat is, évek óta beszervezett bizalmi emberein keresztül. Hogy hivatalához az utolsó percig ragaszkodott, bizonyítja egy hónappal előtti megnyilakozása a budapesti rádió „168 óra” című műsorában. Ekkor még úgy vélte, hogy hivatalának átszervezése nincsen eldöntve, — ahogy azt az Új Ember a műsort ismertetve szükségesnek tartotta közölni. Eszerint Miklós Imre kifejtette, hogy ezentúl „Nem egyszerűen felügyelünk, ellenőrizzük, szabályozunk, rendőröködünk — ahogy egyesek fogalmazzák —, hanem koordinálunk”. A felsorolt módszereket azonban — ahogy most utólag bevallotta — évtizedeken át következetesen alkalmazta a párbeszéd látszatát keltve. Közben sikerült a hívők jelentős részét megfélemlíteni, vallásuktól elidegeníteni, az egyházakat gúzsbakötni. Mégpedig olyan mértékben, hogy autonómiájuk és önálló cselekvőképességük helyreállítása alapvető személyi, szervezeti és anyagi nehézségekbe ütközik. Ez a Miklós Imre irányította „kislépések politikájának” valóságos eredménye, ezt folytatta az utolsó időkig.

Most, hogy a párt és a kormány kénytelen segítségül hívni az egyházakat a kialakult csődtömegben belül az erkölcsi értékek és a társadalmi bizalom helyreállításához, a reformpolitika nagyobb lépéseket diktál az egyházpolitikában is. A felgyorsuló események lekörözték Miklós Imrét és hivatalát. De nehéz helyzetbe hozták azokat is, akik mindvégig hallgattak, úgynevezett „koordináló” szavára.

Az állam és az egyházak kapcsolatát érintő ügyek egyeztetésére szükség van minden jogállamban. Hazai viszonylatban azonban kérdés, hogy Miklós Imre távozása után mi lesz az Állami Egyházügyi Hivatal sorsa és ki lesz az utódja? Vajon hivatala minisztériumi ügyosztálya alakul, ahogy arról már szó esett és kikre hárul annak vezetése a dicstelen előd után. Igazi változásra az egyházpolitikában akkor lehet számítani, ha az addigi szakosított belügyminiszteri kirendeltségből olyan igazgatási hivatal veszi át a feladatot, amely nem alkalmaz rendőri és bürokratikus módszereket. Célja nem lehet más, mint az állam és az egyházak közös ügyeinek becsületes szabályozása, — a kilátásba helyezett vallásügyi törvényben biztosított egyházi önkormányzat feltétlen tiszteletben tartásával.

Kovács K. Zoltán

Magyarországi szerzetesrendek első konferenciája

A magyarországi változások kapcsán a katolikus egyház képviselői ismételték a szerzetesrendek működése korlátozásának megszüntetését. A szerzetesrendek működése — hangzott a legfontosabb érv — a katolikus egyház működésének integráns része, különösen a szociális és nevelő tevékenység területén, melyben jelenleg a magyar társadalom a katolikus egyház segítségét kéri. A magyar kormányzat a nemrég hozott egyesületi törvényt úgy értelmezi, hogy ez a szerzetesrendek működésére is vonatkozik és nem támaszt többé nehézséget az 1950-ben betiltott szerzetesrendek működése ellen, mivel ezt ezentúl az egyház belső ügyének tekinti.

A Püspöki Kar márciusi konferenciája foglalkozott a szerzetesek ügyével és a

PILINSZKY JÁNOS (1921–1981):

INTROITUSZ

*Ki nyitja meg a betett könyvet?
Lopozza fel hajnaltól-hajnalig?
Ki szegi meg a töretlen időt
emelve és ledöntve lapjait?*

*Az ismeretlen tűzvészébe nyúlni
ki merészel közülünk? S ki merészel
a csukott könyv leveles sűrűjében,
ki mer kutatni? S hogy mer puszta kézzel?*

*És ki nem fél közülünk? Ki ne félne,
míelőtt szemét az Isten is lehúnyja,
és leborulnak minden angyalok
és elsötétül minden kreatúra?*

*A bárány az, ki nem fél közülünk,
egyedül ő, a bárány, kit megöltek.
Végigkocog az üvegtengeren
és trónra száll. És megnyitja a könyvet.*

tanácskozásáról kiadott nyilatkozatában közölte a meglepő döntést: „szerzetesrendjeink működését mielőbb el kell indítani”. A végrehajtással és a szerzetesekkel összefüggő kérdések püspök-kari képviselőivel a nemrég kinevezett Takács Nándor székesfehérvári segédpüspököt bízták meg. Takács Nándor és a budapesti Központi Szeminárium új rektora, Várszegi Asztrik esztergomi segédpüspök április 12-ére a Központi Szemináriumba összehívta a magyarországi férfi és női szerzetesrendek vezetőit közös megbeszélésre, hogy tisztázzák a beindulás lépéseit. A megbeszélésen kb. 200 személy hallgatta meg az említett két püspök tájékoztatóját és vitatta meg az újraindulás kérdését.

Arról a kérdésről, hogy a Püspöki Kar melyik szerzetesrend indulásához járul hozzá, úgy határoztak, hogy „a Püspöki Kar nem akar bírónak lenni ebben a kérdésben”. Minden 1950-ig működő közösség elindulhat, akkor is ha csak néhányan vállalkoznak az új indulásra. Az

élet fogja eldönteni, hogy melyik szerzetesrendnek élő még a karizmája, melyik életképes még. Az indulás semmiféle numerus clausushoz nincs kötve. Az állam kb. fél éve a meglévő négy szerzetesrendnél is megszüntette a numerus clausust: annyian dolgozhatnak rendi keretben, ahányan vannak. Nincs korlátozva a munkaterület sem, mindenkivel foglalkozhatnak: ifjúsággal, családokkal stb.

Paskai László bíboros prímás az április 16-i hivatások világnapjára az Új Ember katolikus hetilapban hivatástoborzó felhívással fordult a magyar katolikus fiatalokhoz, felszólítva őket, hogy jelentkezzenek az újonnan megalakuló magyar szerzetesközösségekbe. Kívánatos, hogy a szerzetesi élet megismertetésére megfelelő propagandaanyag álljon rendelkezésre. A női szerzetesrendekről már készült egy szórólap-gyűjtemény és rövidesen elkészül a férfi szerzeteseké is.

A hozzászólások során a felszólalók kérték a magyar segédpüspököket, hozzanak elvi állásfoglalást és kérik a magyar államot, hogy minél hamarabb adjanak vissza a szerzetesrendek számára legalább egy szerzetesházat tartományi központnak. Tisztázzák továbbá a rendek jogi személy voltát és az ezzel kapcsolatos lehetőségeket. Mivel Magyarország ismét jogállammá akar válni, a püspökök gondoskodjanak róla, hogy a jogi kérdések világosak legyenek. Több felszólaló kérte a püspököket, hogy a lelképásztori munka beosztásánál tegyék lehetővé, hogy a szerzetesi plébániákon szerzetesi közösségek alakulhassanak ki. A helyi plébánosok és lelkészpapság tájékoztassa a híveket az újjáalakuló szerzetesletről, annak lehetőségeiről. A jelenlévők tájékoztatást kaptak arról is, hogy a Püspöki Kar keresztény jogászok bevonásával meg fogja vizsgáltatni a tisztázatlan jogi kérdéseket (pl. az államosítás nélkül elvett épületek ügyét), hogy máris megindították az anyaggyűjtést azokról az esetekről, amikor az elmúlt évtizedekben szerzeteseket hivatásuk, lelkiismereti meggyőződésük miatt bántalmaztak, bebörtönöztek; és hogy a külföldön élő szerzetesek hazatérése elé a hatóságok nem gördítenek akadályt, akkor sem, ha az illető magyar személy csak idegen állampolgársággal rendelkezik. Valószínűleg nem lesz akadálya annak sem, hogy nem magyar származású, külföldi állampolgárságú szerzetesek dolgozhassanak Magyarországon. A püspökök készek a szerzetesi élet újra beindításával kapcsolatos kérdésekben a hatóságok felé közvetíteni. A résztvevők megállapodtak abban, hogy a megbeszéléseket rövidesen folytatják.

UKI Sajtótájékoztató

Hírek - események

A Keresztény Értelmiségiek Szövetségének közgyűlése az első tiszteletbeli tagok között, soraiba választotta Békés Gellért római professzort, a Katolikus Szemle szerkesztőjét, Prokop Péter festőművészt és Szőke Jánost, lapunk főszerkesztőjét.

*

„A magyar kormány újra megvizsgálja a 40 évvel ezelőtti életfogytiglani börtönrre ítélt Mindszenty József bíboros-prímás koncepció perét más politikai perekkel együtt, hogy igazságot szolgáltasson a sztálinizmus áldozataként megkínzott és igazságtalanul elítélt főpapnak” — mondotta Pozsgay Imre államminiszter egy Rómában tartott (március 22-én) sajtókonferencián. Pozs-

gay idézett mondatát a budapesti „Magyar Nemzet” is kiemelte.

*

Budakalász-Szentistvántelegen (ismét régi nevén!) Takács Nándor székesfehérvári segédpüspök fölavatta Szent István király bronz szobrát, Somogyi József szobrászművész remekbe készült alkotását.

*

A katolikus egyház Esztergomban visszakapja az 1955 óta szovjet katonai kórháznak használt érseki Papnevelő Szeminárium épületét. Ugyancsak Esztergomban a városi kórház, ahol néhány hónap óta, az országban elsőként, vasárnaponként szentmise és rendszerezett lelkigondozás van, újra felveszi az

In memoriam

Ijjas Antal

Életének 88. és papságának 64. évében, 1989. április 29-én távozott az örök hazába Ijjas Antal pápai trónálló, kiérdemesült kalocsai érsek.

Baján született 1901-ben sokgyermekes hajós-családból. Kalocsán szentelték pappá 1925-ben. Sok helyen működött lelképásztorként s közben megszerzte a teológiai doktorátust, részben Rómában folytatva tanulmányait. Először Kalocsán tanított, majd az érseki hivatalhoz került. Életpályája Budapesten folytatódott a Szent Imre Kollégium előjárójaként. 1941-ben érseki biztos lett Szabadkán, majd a Szeminárium rektora. 1945 után ismét pasztorációban tevékenykedett négy különböző plébánián. 1964 őszén a pápa címzetes püspökké és a csanádi egyházmegye apostoli kormányzójává. 1969 januárjában pedig kalocsai érsekké nevezte ki. Válságos időben, 1976-ig volt a magyar püspöki kar elnöke. A kalocsai főegyházmegyét 1977-ben bekövetkezett lemondásáig vezette. A ritkán adományozott „pápai trónálló” címmel VI. Pál pápa tüntette ki.

Ijjas Antal élete teljesen annak a kijelentésének jegyében állt, amelyet érseki beiktatásakor mondott: „Nem akarok semmi mást, mint szolgálni”. Valóban szolgált Istent, hazáját, népét és ez a szolgálat biztosan nem volt könnyű. De meggyerő egyéniségével, mély hitével és áldozatos életével sikerült a legnehezebb időkben is megoldania a reá- és a magyar egyházra váró problémákat. A kalocsai székesegyház renoválása és a papi otthon megépítése is az ő kezdeményezése.

Május 8-án, nagyszámú hívő jelenlétében búcsúztatták a kalocsai székesegyházban. A gyászmisét Paskai László esztergomi érsek, bíboros prímás celebrálta. Jelen voltak a szertartáson a magyar püspöki kar tagjai, a szerzetesrendek, katolikus intézmények és a testvéregyházak, valamint az állami és társadalmi élet képviselői. Gyászbeszédet Dankó László kalocsai érsek mondott, a kriptába helyezésnél pedig Gyulay Endre szeged-csanádi püspök búcsúztatta az elhunyt főpapot.

Ijjas érsek lelkiüdvéért a római magyar kápolnában is tartottak koncelebrált szentmisét az Örök Városban élő magyar papok Kada Lajos érsek vezetésével.

F. M.

alapító Vaszary Kolos hercegprímás nevét. — Régen az orvosi esküben a betegek lelki vigaszáról való gondoskodás is benne foglaltatott.

*

Kecskemét villanegyedében az 50-es évekből való két utcanév szép csöndben megváltozott. A szovjet élmunkásrekorder Sztahanov nevét viselő utcából Teleki László (reformkori politikus) utca lett, a Zója (?) nevű szovjet partizánlányról elnevezett utca pedig ismét a régi nevét, Szent Imrét viseli. Hja, változnak az idők!

*

A Kolping Egyesületnek Magyarországon 1945-ben történt felosztásáig mintegy 100 ezer tagja volt. Most Pécsen alakult meg a Kolping Egyesület, amely elsősorban az ipari tanulókat és munkásfiatalkat fogja össze.

*

Budapesten megalakult a Protestáns Közművelődési Egyesület. Elnökké Szentágothai János akadémikust, alelnökké Nemes Nagy Agnést és ifj. Bartók Bélát, titkárrá Albert Gábort választották.

GYERMEKEKNEK

Ugye tudjátok gyerekek, hogy amikor a mi Urunk itt járt a földön, csodákat művelt. Megszaporította a kenyeret, visszaadta a látását a vakoknak, betegeket gyógyított — sőt még halottakat is feltámasztott! Két egymásután

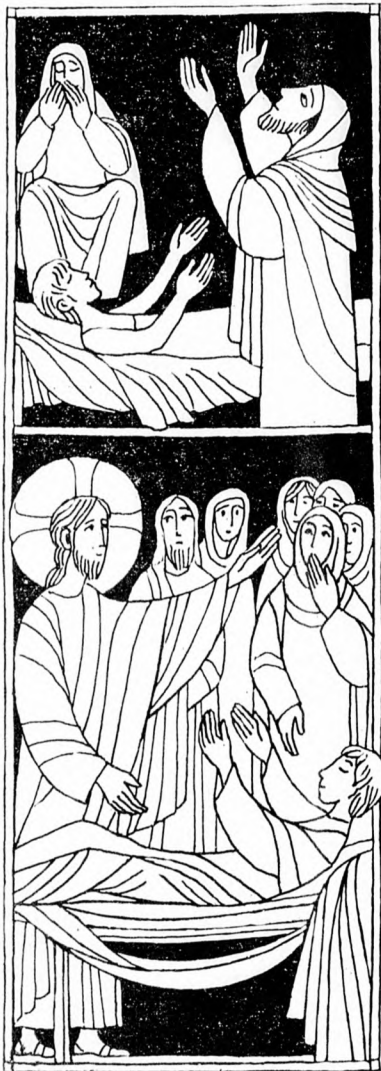
gyelemmel! —, hogy volt egy pogány százados Kafarneumban, akinek szolgálja halálán volt. A százados hallott már Jézusról és azért megkérte a zsidók vezetőit, kérjék meg Jézust, gyógyítsa meg szolgáját. Nem gondoljátok, hogy ez a százados nagyon rendes ember lehetett? Azért is, mert szerette a szolgáját, meg azért is, mert a zsidó vezetők azt mondták róla, hogy bár a megszálló hatalom képviselője volt, mégis segítette a zsidókat (ő építtette a kafarneumi imaházat), de meg azért is, mert szerény volt, hiszen mint mondta, nem tartotta magát méltónak arra, hogy Jézushoz menjen vagy az Úr jöjjön hozzá, hanem hitt abban, hogy az Úr szava távolról is meggyógyítja a szolgát. És így is lett. Jézus, hogy megjutalmazza a századost, meggyógyította a szolgáját.

A mi Urunk nem vaktában és nyakra före művelt ám csodát! Rendszerint jutalom volt ez a hitért — azért, mert akit meggyógyított, az hitte, hogy Jézus a Megváltó, aki nagyobb betegségből: a bűntől, a rossztól is meg tud szabadítani bennünket — ha hiszünk Benne.

11-én a másik halott-támasztás a mi Urunk jó szívét, szeretetét mutatja meg nekünk. Egy szegény özvegyasszony egyetlen fia halt meg — úgy látszik, olyan, aki talán anyagilag is támogatta az édesanyját. Sejtethetik, hogy el volt keseredve, mennyire sírt a szegény asszony! „Megesett az Úr szíve rajta” — mondja az evangélium. Odalépett a halottvívőkhöz és így szólt a halotthoz: „Ifjú, mondom neked, kelj fel!” És felkelt a fiatalember, beszélni kezdett. Én azt hiszem, mi fel sem tudjuk fogni, mennyire boldog volt az édesanyja!

Jézus Krisztus, a mi Urunk — az Élet Ura — a mi életünké is, vigyáz ránk, az életet adja nekünk, megóv az örök haláltól — ha hiszünk benne, ha egészen, ha nagyon szeretjük, és azt tesszük amit elvár tőlünk.

Ugye Testvérkéim, akarunk élni mindörökké!
Julika néni (Bécsből)

A felső képen a százados hálalkodik szolgája gyógyulása láttán, lent Jézus feltámasztja a halott ifjút.

következő vasárnap, június 4-én és június 11-én két ilyen halott-feltámasztást mond el nekünk az egyház a szentmisén. 4-én arról beszél a pap az evangéliumból — hallgassátok majd csak fi-

Batthyányi-Strattmann László boldoggáavatásáért

Dr. Batthyány-Strattmann László herceg folyamatban lévő boldoggáavatási perének kapcsán magyar- és németnyelvű, négyoldalas kis emléklap látott napvilágot. A címlapon a „szegények orvosa” látható fényképen egy operált betegével, a további oldalakon rövid életrajza, majd boldoggáavatásáért szóló könyörgés, végül Batthyány-Strattmann napi imádsága olvasható. Íme az ima:

Imádlak, végtelen Főnség, aki nekem az orvosi hivatást jelölted meg, s megadod ahhoz is a lehetőséget, hogy kórházat tartsak fenn a keresztény testvéri szeretet gyakorlására.

Jöjj, Szentlélek, világosíts meg mindabban, ami hivatásom teljesítéséhez szükséges.

Mennyei Atyám, áldj meg minden hozzámm forduló és kórházamban fekvő beteget, add meg végtelen jóságodban lelkiüknek az örök életet és az irántad való mérhetetlen szeretetet, valamint testi bajaik gyógyulását, amelyhez gyöngye erőm segítségét kérik.

A te mindenhatóságod és szereteted pótolja mindazt, amit az én emberi gyöngeségem miatt nem tudok megtenni.

OLVASÓINK
ÉS LEKÉSZEINK FIGYELMÉBE!
A KÖVETKEZŐ, NYÁRI KETTŐS
SZÁMUNK JÚLIUS ELEJÉN JELENIK
MEG.
KIADÓHIVATAL

Szüzanyám és Szent Erzsébet, kérlek, ti vigyéktek kérésemet az isteni Udvozító elé.

Az emléklapocskára életrajza elmondja, hogy Batthyány-Strattmann László ősi magyar főúri családból született 1870. október 28-án Dunakilitin. A kalsburgi és kalocsai jezsuita intézetben tanult és Ungváron érettségizett. Agrártudományi, csillagászati, kémiai és filozófiai stúdiumok után, 1900-ban szerzett orvosi diplomát Bécsben. Előbb még, 1898-ban vette feleségül a francia-orosz-osztrák származású Coreth Mária Terézia grófnőt. Boldog házasságukból 13 gyermek született. A fiatal orvos először Köpcsenyben (ma Kittsee) létesített kórházat saját költségén és főleg szemsebészetre specializálta magát. Az első világháború után azonban Körmendre költözött családjával és itt rendezte be kórházát. Évente sokszáz szemműtétet hajtott végre és naponta 80–100 beteget kezelte. „Önmagát Isten szeretete eszközének, a szegények orvosának tartotta”. 1931. január 22-én, 14 hónapos súlyos betegség után hunyt el.

Életről, mint arról decemberi számunkban is hírt adtunk, a Magyar TV dokumentumfilmet készített. A filmet Magyarországon és Burgenlandban (Kittsee-n és Güssing-ben = Németújváron) forgatták.

— II —

Hírek - események

A Szentaty kiballgatáson fogadta a Szentszék Munkaügyi Hivatalának tagjait Casaroli bíboros államtitkárral az élen. Ez az új vatikáni szerv a római Kúria reformját elrendelő „Pastor bonus” kezdetű apostoli konstitúció értelmében jött létre és célja: szabályozni a Szentszék szolgálatában dolgozó papok, szerzetesek, világiak anyagi, jogi kapcsolatait.

Első közgyűlését tartotta meg április 8-án a Piarista Diákszövetség a városmajori kistemplomban. A Szövetség fővédnöke Jelenits István tartományfőnök, az elnöki tisztre Zlinszky János egyetemi tanárt, ügyvezető alelnökké Antall József főigazgatót, főtitkárrá Blazsek Andor főmérnököt választották. A közgyűlés megrendezését az újjáalakult piarista cserkészcsapat vállalta el.

Megjelent az „IGEN” című katolikus ifjúsági lap. A kéthetenként 32 oldalos megjelenő lap főszerkesztője Czako Gábor, felelős kiadója Tomka Ferenc, kiadja az Országos Lelkipásztori Intézet. Az első szám beköszöntőjében Várszegi Asztrik írása olvasható: „Mit kínál a fiatalságnak a kereszténység?”

A Szovjetunióban 1988-ban 1600 keresztény közösség kérte működésének engedélyezését. Ezek közül 1244 orosz ortodox, 72 grúzai ortodox, 71 római katolikus, 48 mohamedán és 36 pünkösdistá. Az újonnan bejegyzett közösségeknek a hatóságok visszaadtak 937 „elhagyott kultusz-épületet”, magyarul: korábban elkobzott templomot.

Még mindig nem oldódott meg az auschwitz-i karmelita nővérekolostor ügyében kiéleződött konfliktus. Megállapodás ugyan született, de a kolostor áthelyezése a volt koncentrációs táborról távolabbra még nem történt meg. Lengyel egyházi részről adminisztratív okokra hivatkoznak.

Karl Carstens volt nyugatnémet elnök szerint az Evangélikus Egyház hivatalos megnyilatkozásaiban túl sokat beszél a Dél-Afrika elleni gazdasági szankciókról, a pénzről és a technológiáról, de keveset mond Istenről és az imádságról. Sajnálattal állapította meg, hogy az imádság kivészen van Európában. Egy szociológiai felmérésre hivatkozva elmondta, hogy az idős emberek 66 százaléka, de a fiataloknak csak 24 százaléka merít erőt és vigaszt a hitből. Nincs rendben az ember sorsa, ha elveszíti az imádság erejébe vetett bizalmát — mondotta Carstens egy evangélikus egyházi összejevetelen.

Az Észak-Amerikai Egyesült Államokban az elmúlt 15 év folyamán több millió katolikus tért át valamely protestáns felekezetre. A 17 millió Egyesült Államokban élő spanyol anyanyelvű személy közül 70 % vallja magát katolikusnak, 22 % pedig protestánsnak.

Jakab Antal gyulafehérvári püspököt április 27-én magánkiballgatáson fogadta II. János Pál pápa. Amint ismeretes, a katolikus egyház Romániában többször tiltakozott a Ceausescu-rendszer elnyomó politikája ellen. A katolikus egyház Romániában másfélmillió hívőt számlál és ugyanennyi a görögkatolikusok száma. Hivatalosan azonban a görögkatolikus egyház nem létezik Romániában, de aktív földalatti tevékenységet fejt ki.

Május 6-án — az 1527-ben a pápa védelmében elesett 147 svájci gárdista

emléknapján — 28 újonc tette le a pápai Svájci Gárdában katonai esküjét, amelyben kötelezi magát a pápa, illetve utódjai életének védelmére. A Svájci Gárda a Vatikán „hadserege”, létszáma jelenleg 100 fő, köztük négy tiszt, 1 káplán, 23 tiszthelyettes és 72 alabárdos. Csak svájci állampolgár lehet tagja a Gárdának és első alkalommal szerződése két évre szól.

Carl Friedrich von Weizsäcker német filozófusnak és természettudósának Fülöp Edinburg-i herceg május 10-én a londoni királyi palotában adta át az ezévi Templeton-díjat. A díj másik kitüntetettje, a 94 éves George McLeod skót teológus, kora miatt nem vehetett részt az ünnepségen. A Templeton-díjjal a „vallás előmozdítása” terén szerzett érdemeket jutalmazzák. Az elmúlt években olyan személyiségek nyerték el, mint Kalkuttai Teréz anyja, Alexandry Szolzenyicin író és Jáki Szaniszló magyar benedécs szerzetes.

Apor Vilmos emlékezete Gyulán

„Magyar nemzeti lobogó, a népköz-társaság címere, a koronás Kossuth-címer, báró Apor Vilmos győri megyéspüspök portréja és egy méteresnél is nagyobb feszület díszítette azt a termet, amelyet a Magyar Demokrata Fórum gyulai szervezetének hívására nyolcszázánál is többen népesítettek be. Az említett rekvizitumok alatt, a gyulai városháza nagytermének elnökségi asztalánál heten foglaltak helyet. Bíró Zoltán, az MDF ügyvezető elnöke, Gyulay Endre szeged-csanádi püspök, Für Lajos történelmsz. Keresztes Sándor mérnök, az MDF elnökségének tagja, Sarkadi Nagy Barna, az Állami Egyházügyi Hivatal vezetője, Szesztai András és Korzenszky Richárd pannonhalmi perjel.

Bevezetőjében Gedeon József felolvasta az MDF kezdeményezését, amely arra vonatkozik, hogy Apor Vilmos püspököt a római katolikus egyház nyilvánítsa boldoggá.”

Így kezdődik a kormány félhivatalos lapja, a „Magyar Hírlap” meglepően részletes beszámolója a kétnapos gyulai ünnepségről. A betűszerinti idézetből, de az egész cikk tónusából látszik, mily mérvű változások mennek végbe Magyarországon az utóbbi időben. (Néhány kifejezésbeli fordulatra érdemes figyelni, amilyen pl. a „koronás Kossuth-címer”, vagy a „városháza”, a hivatalos „tanácsháza” helyett stb.)

Ismeretes, hogy Apor Vilmos — mielőtt győri püspökké nevezték ki — 25 éven át Gyulán volt plébános, majd apátplébános. Mindenki szeretettel emlegette a „bárót”, a szegények nagy jótévőjét, akinek személyéhez valóságos legendákat fűztek a helybeliek. Itt, az emlékünnepeken Apor püspök életét és mártír-halálát az egyik legilletékesebb koronatanú, dr. Cseh Sándor győri kanonok, a püspök egykori titkára ismertette a hallgatósággal. Záróbeszédében Gyulay Endre szeged-csanádi püspök méltatta Apor Vilmost, aki szerinte „abban volt nagy, hogy korát kiválóan ismerte, olyan szociális gondolkodású ember volt, aki mindig fél lépéssel előttünk járt. Ez nyilvánult meg abban, ahogyan segítette a szegény embereket gyulai plébánosként, majd később püspökként”.

Az ünnepség második napján a gyulai plébániatemplom falán leleplezték Apor Vilmos emléktábláját, Bakos Il-dikó szép alkotását.

(—)

Látogatás franciaországi magyar katolikusoknál

III.

A LYONI MISSZIÓNAL

Fülöp Gergely atya a — mintegy 25 francia egyházmegye területére kiterjedő — lyoni magyar katolikus misszió vezetője. Az egri egyházmegyes pap óriási távolságokat bejárva keresi fel a nagy szétszóródottságban élő magyarokat: egyéneket, csoportokat és családokat egyaránt. Nem sajnálja a fáradságot s az 500 km-re lévő Nizzába is el látogat, hogy misét mondjon az ottani híveknek. Pasztorációs munkáját nehezíti, hogy a dél-franciaországi missziónak saját helysége nincs.

Lyoni magyar lelkészség működését 1930 óta tartják számon, amikor Szokoly Alajos magyar lelkész egy Franciaországba letelepülő magyar csoporttal Lyonba érkezett. A Szent László Egyesület szervezésében missziós nővérek is követték honfitársaikat. Szokoly atya hosszú szolgálat után tért vissza szülőföldjére, Magyarországra és ott 1988 áprilisában halt meg.

P. Gácsér Imre bencés, a 2. világháború után kezdett a lyoni körzetbe látogatni Párizsból. Hasonlóképpen járt látogatásban több ízben rendtársa, P. Rezek Román. 1956 karácsonya óta szilárdult meg a helyzet, Fülöp Gergely atya akkor misézett itt először és azóta teljesíti vállalt kötelezettségét.

Lyonban akkoriban a kiállításai csarnokban magyar menekült tábort rendeztek be, az ide menekültek lelki gon-

azóta tekinthető meg a Missziónal. Egyéb vonatkozásban is emlékezetes az idei Vízkereszt-ünnep. A lyoni bíboros 17 nemzet Franciaországba menekült lezármazottjának tartott ünnepi misét és gyülekezetet. Az említett szép tablón természetesen Szent Erzsébet, valamint Árpádházi Szent Margit két nővére: Kinga és Jolánta szintén ott vannak. A kevésbé ismert magyar szentek közül Skóciai Szent Margit, — a mostani angol királyi család egyik őse — és Anjou Szent Lajos az Anjou királyi család francia ágának tagja is láthatók. Anjou Szent Lajos (V. István magyar király leányának, Mária nápolyi királynének fia) — anyai ágon árpádházi eredetű — Toulouse érsekeként, fiatalon, 24 éves korában halt meg. Őt a franciák régtől fogva tisztelik. Nem hiányzik a magyar szentek sorából Nagy Lajos királyunk leánya Hedvig sem, a lengyelek szeretett Jadwigája, Lengyelország legnagyobb királynője és nemzeti szentje. Mindazokról a szentekről, akik ezen a képes demonstráción láthatók, rövid francia nyelvű leírás is készült, amit a látogatók megkapnak.

Nagy becsben tartott hazai ereklye az a díszes nyelvű, nehéz selyemből készült, nemzetiszínű zászló, amit 1933-ban szombathelyi karmelita nővérek készítettek és juttattak ki franciaországi hittestvéreiknek. Ez a zászló halad elől, valahányszor nagyobb ünnepséget vagy zarándoklatot rendeznek a magyarok.

dozását végezte Fülöp Gergely. 33 éves papai szolgálata alatt sokat tett a nemzeti önbecsülés életbentartásáért. Két tehetséges nővér megrajzolta nagyban Európa térképét és minden olyan pontjára Európának, ahol magyar szentek éltek, az ő képeiket ragasztották fel. Prokop Péter szentábrázolásával ez a tábló 1989 Vízkeresztjére készült el, s

A zászlóra hímzett Magyarok Nagyszasszonya, a franciák Notre-Dame-ja, Isten segítségével vigyáz a franciaországi magyarságra és papjaira, hogy soha el ne feledkezzenek hazájukról, népiükéről, anyanyelvükről s azokról a kötelességekről, amelyek a franciaországi magyar katolikusokra hárulnak.

Szép Zoltán

EGY MONDATBAN

● Robert Runcie canterbury érsek szeptember végén hivatalos látogatásra Rómába érkezik; ezzel viszonzza II. János Pál pápa 1982 májusában Canterburyben tett látogatását.

● II. János Pál pápa április 20-án fogadta a Béke-Nobel-díjas Lech Walecát, a lengyel „Szolidaritás” szakszervezet elnökét, feleségével és kíséretével együtt.

● Mexikóban a katolikus egyháznak nincs jogi státusa; az 1917-ből származó alkotmány nem vesz tudomást az Egyház létezéséről, jóllehet a lakosság 92 %-a, kerekén 82 millió mexikói katolikus.

● II. János Pál pápa előreláthatólag 1991 tavaszán látogat Kubába, Latin-Amerika egyetlen olyan országába, ahol még nem volt.

● Roger Schutz testvér protestáns teológust, a taizéi ökumenikus szerzetesközösség priorját, a népek közti általános kiengesztelődés és egy szellemi Európa megalakítása érdekében végzett ténykedéséért az idei „Nagy Károlydíjjal” tüntették ki az Aachen-i városháza történelmi koronázási termében lefolyt ünnepség keretében.

● Az Európátanács a lengyel „Szolidaritás” szakszervezet elnökének, Lech Walecának és az „Emberi Jogok Nemzetközi Helsinki Szövetségének” közösen ítélte oda az 1989-es Európai Emberi Jogok díját, amelyet május 10-én nyújtottak át Strasbourgban.

● Msgr. Carlo Maria Vigano személyében a Szentatya új állandó megfigyelőt nevezett ki az Európátanácshoz.

● Nyugati hírügynökségek is jelentették, hogy a magyar kormány leállította a nagyvárasi vízlépcső építését.

A szektákról és újabb vallási mozgalmakról

KIHÍVÁS A LEKIPÁSZTOROK FELÉ

Négy vatikáni dikasztérium (hivatal): a Keresztény Egység Titkársága, a Nem-Keresztények és nem-Hívők Titkársága, valamint a Kultúra Pápai Tanácsa közös dokumentumban foglalkozik a szektákkal és új vallási mozgalmakkal.

A bevezetés tisztázza a szekta, illetve vallási mozgalom vagy csoport fogal-

DSIDA JENŐ (1907–1938):

M E R R E S Z Á L L ?

Madár zeng s villan az égen
fut árnya sötéten a réten
fent tűzben két lila szárny ég
lent hamuszürke az árnyék

Röghöz tapad életem — ó jaj
szállni be bús örök óhaj
örök de örökre hiába
embernek földön fut a lába

Valahol fent két lila szárny ég
rohanok mord és hideg árnyék
botladozom magam összeszebezzve
messzire messzire — messze

Ó merre száll az a langy dal
az a fényes mennyei angyal?
kinek lila szárnya ragyog
kinek én csak az árnya vagyok.

mait. A szekták lehetnek keresztény, vagy nem-keresztény eredetűek. Vallási mozgalmak, vagy csoportok törvényesen is létezhetnek az egyházon belül. A szektákat általában a türelmetlenség és az agresszív vakbuzgóság (prozelitizmus) jellemzi. A Bibliához hozzászólóknak más kinyilatkoztatott könyveket, vagy próféta üzeneteket, illetve értelmezésüket meghamisítja a bibliai kanonikus könyveket. A szekták, és nem-egyházi hamisan vallásos mozgalmak, csoportok terjedése világszerte megfigyelhető. Bizonyos helyi egyházakban a jelenség veszélyes. Valóságos kihívást jelent a lekipásztorkodásnak. Legjobban a fiatalság, a munkanélküliek és bizonytalan helyzetben lévők, a társadalom és az egyház peremére szorultak körében terjednek. Gyakran visszaélnek a nehéz helyzetben levők bizalmával. Sikereik főleg ott jelentősek, ahol a társadalom és az egyház nem válaszol az emberek igényeire.

A dokumentum második pontja részletezi a mozgalmak és szekták terjedésének indítékait. A szekták látszólag megoldást nyújtanak, kielégítik a következő igényeket: a magányosok valakihez, közösséghez akarnak tartozni, a nehéz helyzetekben konkrét válaszokat keresnek az élet, az igazság problémáira. Teljességre vágnak: (Testilelki egyensúly, kiengesztelődés, béke, részesedés.) Keresik a kulturális önazonosságot. Igénylik, hogy elismerjék őket személyes, sajátos mivoltukban. Keresik a transzcendenciát. A misztérium, a jövő, az emberi sors iránt érdeklődnek. Lelki vezetést igényelnek s ezt a szerepet aztán Messiás, próféta, guru tölti be. Az emberi történelem és sors veszélyeztetettségében új világnézetet és reménységet keresnek. Végül, igénylik az apostolkodást, aktív tanúságtételt, társadalmi elkötelezettséget. Mindezeket az igényeket próbálják kielégíteni a szekták, legalábbis ígérik, hogy megoldják a személyi problémáit. Ezenkívül jól kidolgozott toborzási módszerük, hódítási technikájuk van. Megfelelő pszichológiai és pedagógiai fogásokkal nyerik meg az emberek bizalmát, bevezetik őket tanaikba. Az újoncoknak teljesen ki kell szolgáltatniuk magukat a vezetőnek. Gyakran pénzt és orvosságot osz-

tanak szét a szegények körében, hogy megnyerjék őket.

A harmadik rész rámutat arra, hogy a lekipásztorkodásban hogyan lehet a szektákhoz közeledni? Minthogy a szektákban általában önmagukkal, vagy másokkal meghasonlott személyek vannak, akik elveszítették társadalmi és kulturális gyökereiket, ezeket az elvesztett embereket kell megtalálni és lehetőleg kielégíteni jogos igényeiket. Állandó biblikus, teológiai, ökumenikus felvilágosítást és képzést kell biztosítani a helyi közösségekben; illetve az ifjúsági mozgalmak, csoportok vezetőinek külön kurzusokat kell szervezni. Személyesen kell az emberekhez közeledni és teljes keresztény életre kell őket vezetni. A lekipásztorkodás nem lehet egysíkú. Nem csak a lelkiekkel kell törődni, hanem a fizikai, pszichológiai, társadalmi, kulturális, gazdasági és politikai igényekkel, szempontokkal is. Segíteni kell az embereket földrészek, országok, vidékek szerint kulturális önazonosságuk megtalálásában. Bizonyos püspökkari konferenciák sürgetik a teremtő kezdeményezést az inkultúrációban, a közös imában, a liturgiában, istentiszteletben. Az egyház pasztorainak együttműködésre és igazi lelki vezetésre van szükségük. A püspökök és papok, papok és hívek között gyakran igen nagy a távolság. A püspök és a pap legyen a hívek látható szeretet-egységének szolgálja.

A dokumentum végkövetkeztetése megegyezően összefoglalja, milyen legyen a lekipásztorkodás a szektákkal szemben? A felsorolt szempontokat mind figyelembe kell venni. Gyakran lehetetlen, vagy igen nehéz a párbeszéd a szektákkal. A katolikus tanítást világosan elő kell adnunk, főleg a megkereszteltetteknek, vagy a katolikus egyház tagjainak. A szekták gyakran lerombolják a hozzájuk csatlakozó személyiségét, megosztják a családot és szétzilálják a társadalmat. Mindez távol van Krisztus tanításától. Föl kell világosítani a híveket, főleg a fiatalokat a veszélyekről. Törekedni kell arra, kellő tanácsadás révén, hogy az illetékes állami szervek megfelelő intézkedéseket hozzanak ott, ahol a szekták embertelen célokat, az emberiség érdekeivel ellentétes ideológiai követnek. De ugyanakkor mindig tiszteletben kell tartanunk a személyi vallási és világnézeti szabadságát.

(M. K.)

REFORMÁTUS LEKIPÁSZTOROK TILTAKOZÁSA AZ ABORTUSZ-TÖRVÉNY ELLEN

41 borsodi református lelkész már decemberben memorandumot juttatott el a református egyház Zsinatának lelkészi elnökéhez, amelyben kérték a Zsinat állásfoglalását az abortusz kérdésében. Most a Reformátusok Lapja április 2-i számában tíz református lelkész „a remélt nyilatkozatot megelőzően” tiltakozást tett közzé az abortusz-törvény ellen. Ebben keresztény hitük alapján elítélik minden abortuszt, ha az nem az anya életének megmentését szolgálja. A sokgyermekes családok elnyomódása ellen a méltányos méretű társadalmi támogatást tartják kötelezőnek. „Ez legyen a állami költségvetés legelső és mindent messze megelőző tétele”. Nem vitatják senki jogát ahhoz, hogy eldöntse, akar-e gyermeket nevelni és ha igen, hányat tud vállalni, „de a családtervezésnek más módját kell választani, mert az abortusz emberölés”. Mindezt nemzetünkért érzett felelősségtudattal jelentik ki. „A folyamatosan és szándékosan bünt cselekvő nemzet kihullhat az ítélő Isten rostáján... Teljes szívünkkel kívánjuk, hogy magyar nemzetünk az élet útját válassza!” — fejeződik be a lelkészek nyilatkozata. (—)

Hozzászólások

A KÉT HAZA VALÓSÁGA

Prof. dr. Mehrle Tamás: „A két haza elmélete”, *Életünk*, 1989 május.

Mehrle tanár úr „A két haza elmélete” című cikkét szeretném kiegészíteni, sőt megerősíteni néhány megfigyeléssel.

A tényekhez tartozik, hogy minden országból vándorolnak ki emberek. Ez általános jelenség, nem csupán a mi problémánk és önmagában nem kellene betegséget okozzon. A mi problémánk Mohács után kezdődött — az akkori veszteséget máig sem hevertük ki. Mátyás király korában Magyarország 4-4,5 millió lakost számlált, ugyanannyit mint Franciaország, vagy Anglia. Ma Anglia 52, Franciaország 55 millió lakossal rendelkezik. Magyarország tíz, az elszakított területeken 4 millió magyar él. A probléma első része népünk török idők alatti kivérzéséből keletkezett, (1680 körül 1,5—2 millióra csökkent a magyarság száma), s a néplélekben azt az érzést keltette: elfogyunk, kivesszünk. Sokkal kisebb létszámú népek és költöik-írók nem aggódnak a nemzet-halál fölött, eszükbe sem jut nekik a lehetőség. Innen ered az a „nemzeti érzés”, hogy hazánkat elhagyni nem szabad: aki(k) elhagyja(k) a hazát, újabb vérvesztést okoznak a nemzet amúgyis sokszor csonkított testén.

Érzékeny veszteséget okozott az 1880 után végbemenő kivándorlás, amely nem csupán a „természetes erőfelesleget” telepítette át az „új hazába”, hanem az ipari üzemek hiánya miatt, ennek a feleslegnek a többszörösét. A népfogyatkozás a két világháború s az azt követő események folytán ismételtelen fölérősödött, utójára 56-ban.

A „szabad-e elhagyni a hazát” kérdés komplexus (ami az érzéseket illeti) és — komplexum (a probléma összetettségét illetően) rossz, esetenként kínzó érzéseket okozott, amelynek ellensúlyozására választott magatartás ugyanúgy magyarázza az „emigrítisz” jelenségét, mint az orvoslásra szánt esetenkénti túlzott magyarkodást, vagy pedig a „dakszlinak farkaskutyává válását”.

Látjuk tehát, hogy egy sok összetevőből eredő történelmi fejlődésről van szó, amely mindig az egyes embert is érinti. Az egyes embertől — és kisebb-nagyobb csoportoktól — függ, mennyire helyes, optimális-e válasza, tevékenysége, amely előmozdítja népének fejlődését és jövőjét, avagy beáll-e a kártokozók sorába.

A két haza tisztázásaként lássunk néhány ténnyt:

Tény, hogy népünk sok szenvedésen (háborúk, szabadságharcok) ment keresztül, amelyek mai negatív kihatásait nekünk fokozás helyett csökkentenünk kell;

— hogy személyes vágyainktól (pl. világhír, kultúra megismerése) függetlenül a történelem minket szét-szórta a nagyvilágba — ezzel megteremtődött a „második haza” azok számára, akik ezt komolyan veszik, s kovácsolnak valamit e tőkből a köz, a magyarság javára;

— hogy népünk értékeit, hagyományait fönntartani, a befogadó országokban megismertetni hallatlanul nehéz, de ugyanolyan fontos feladat;

— függetlenül az emberöltőként beálló (vagy tapasztalható) felszívódástól, mindig maradnak, akik meg akarják maradni magyarok is, az országuk iránt tanúsított lojalitás és integrálódás mellett;

— népünknek, országunknak mindig lesz, vagy lehet szüksége a külföldön élő magyarokra, csoportokra, gazdasági, kulturális, vagy más területen;

— a jövőben is akad, aki más országban akar élni, így az „utánpótlás” sem hiányzik, feltéve, hogy a „túlélés” valamennyire biztosítva van.

A két haza ténye tehát megvan — létrehozták a történelem viharai. Ebben a kettősségben kell (túl-)élnünk és (nem ki-)halnunk.

Végzetes tévedés lehet, ha valaki az egyik hazához való tartozást ki akarja játszani a másik ellen, s így teszi fel a kérdést: magyar vagy-e, vagy német (vagy akármilyen más)? Ha van, mint-hogy van „Italoamerikaner”, amerikai magyar, miért ne lehetne franciaországi, dániai magyar, vagy miért kellene „rosszabb”-nak lennie annak, aki két hazát vall magának? Két házzal gazdagabbak lehetünk, mint egynek birtoklásával. A természet k e t t ő v e l minőségben is erősíti az egyet: két szemünk, két lábunk, két karunk van. Két hazával, két kultúrával — bár több kötelességgel — csak gazdagodhatunk!

Fejős Ottó

EMIGRÁNSOK ÉS EMIGRITISZ

P. Mehrle Tamás cikkében többek között Pfeiffer Miklósról hivatkozik, aki egy alkalommal azt mondta neki bizalmasan, hogy a menekültek többé-kevésbé mind beteg lelkek”. Ehhez azt fűzi hozzá, hogy akkoriban ezt a kijelentést túlzásnak tartotta, de később egyre inkább meggyőződött róla, mennyire igaza volt „Miklós bácsinak”. Hadd szögezzem le: én viszont „akkoriban” éreztem igaznak s ma nemcsak túlzásnak, de alaptalannak is tartom. Mert ami 30—40 évvel ezelőtt igaznak látszott, — az a megváltozott politikai és társadalmi viszonylatok következtében — már nem az. Még a hivatkozott közmondás: „Öreg fákat nehéz átültetni” közkeletű bölcselme (legalábbis szemléletileg) érvényét veszti. Magas fákat ma gyökerestül szednek ki útépitésnél s aztán valahova, sokszor csak évek múlva megint elültetik. Semmi bajuk nem lesz! Nos, az emigrációs betegség, az „emigrítisz” egyik súlyos válfaja, a honvágy kínja is abban a pillanatban megszűnik, mihelyt lehetőség nyílik a hazalátogatásra. Mindenesetre lassanként kihálnak az igazi, klasszikus emigránsok, azok akik politikai okokból vagy üldözöttség miatt hagyták el az országot. Ma túlnyomó többségben csak külföldön élő magyarok, azaz „külföldre szakadt hazánkfiai”, illetve újabban „valutaértékes hazánkfiai” vannak! Az ún. „gazdasági menekültnak” meg miért fájjon a szíve a szegény kis magyarhon után! A „gazdag külföldi rokon” szerepét játszó, hencegő hazalátogatókra nem érdemes szót vesztegetni.

A „Szózat”-ról annyit, hogy Vörösmartyú ebben a költeményében a hazafiúi magatartás örök éthoszáét fejezte ki. Ám a hazához, a magyarsághoz való „rendületlen” hűséget nem korlátozzák országhatárok. Távol a hazától néha eredményesebben lehet szolgálni a hazát, mint otthon!

A két hazához való tartozás — aszimuláció helyett az integráció elve alapján — igaza van a cikkírónak: a reális járható út. — Addig ameddig.

Szamosi József

Az Egyház és a tömegmédiák

A Tömegtájékoztató Pápai Bizottsága teljes ülésén a Szentatya 30 ország képviselői előtt mondott beszédében mindenek előtt bejelentette, hogy a Pápai Bizottságból Pápai Tanács lesz (Ez március elején megtörtént!), majd a tömegtájékoztató katolikus programjának alapelveit hangsúlyozta. A tömegkommunikáció nagy befolyást gyakorol az emberek lelkiismeretére és erkölcsi magatartására — mondotta a Szentatya. Ilyen szempontból különösen fontos a család helyzete. A televízió, a mozi és a folyóiratok magasztalják a házastársi hűtlenséget, a házasságon kívüli nemi életet. Az egyház, a pápa meggyőződése szerint, legtöbbet tehet a házassági felbonthatatlanság megerősítésére az egyének és a társadalom javára.

Egy másik olyan terület, ahol sok függ a tömegtájékoztató eszközöktől, az emberi jogok előmozdítása. Az egyéni sza-

badságjogokat ma nagyon magasztalják viszont ferdén állítják be az élethez való jogot, amely a fogamzással kezdődik és a természetes halállal szakad meg. Sokszor elhanyagolják a vallásszabadság jogát is, amely egyéneket és közösségeket egyaránt megillet.

Jogunk van hirdetni — hangsúlyozta a Szentatya —, azt amit Isten kinyilatkoztatott igazságának hiszünk. A keresztényeknek értelmes módon kell tevékenykedniük a tömegtájékoztató területén, nem csupán a rossz kerülésével, hanem jó filmek, jó programok, jó könyvek előállításával és terjesztésével is. Századunkban az evangélium hirdetését a tömegtájékoztató eszközök így szolgálják. A tömegtájékoztató keresztény munkásainak ki kell tűnniük becsületességben, feddhetetlenségben, példás családi életükkel, mert mások gyakran követendő példaképként tekintenek rájuk. (M.K.)

Katolikus újságírók találkozója

A közép- és délkelet-európai szocialista országok katolikus újságírói az ismert Adria-tengeri fürdőhelyen, Opatijában, tartották meg ezúttal második találkozójukat, mintegy 70 résztvevővel. Magyar részről dr. Goják János, a Magyar Kurir főszerkesztője tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy az egyháznak kritikus hangvétellel is állást kell foglalnia az élet, az emberi méltóság stb. védelmében. Ugyanakkor távlatot tartja magát a politikai küzdőtérrel. Át kell azonban gondolni, miként érvényesítsék a világiak keresztény szellemiségben fogant igényeiket a közéletben, a politika síkján. Nagy gond — mondotta — a társadalom erkölcsi tudatának felbomlása, amelynek oka túlnyomólag az elmúlt 40 év hibás döntéseiben, a hatalmi struktúra működésében keresendő. Az orvosláshoz az egyházak önmagukban elégtelenek, noha a vallás-erkölcsi oktatással sokat tesznek ennek érdekében. De az egyház társadalmi feladatát, szo-

ciális és karitatív munkáját csak akkor lesz képes eredményesen ellátni, ha mind személyi állományában (papok, szerzetesek, elkötelezett világiak), mind intézményeit tekintve jelentős mértékben megerősödhet — hangsúlyozta a Magyar Kurir főszerkesztője.

Hírek — események

II. János Pál pápa szeptember végén Dél-Koreába utazik, hogy résztvegyen a szülői Eucharisztikus Világkongresszuson. Dél-Koreának 45 millió lakosa van, a katolikusok száma 1988-ban mintegy 2 millió 320 ezer volt, 165 ezerrel több az előző évinél. A Bibliát a múlt században fordították le először koreai nyelvre, azóta Koreából 14 millió Újszövetséget és 38 millió Ószövetséget exportáltak a világ különböző országaiba. Így Dél-Korea a világ legnagyobb Biblia-exportjával dicsekedhet. (M.K.)

*

A II. Rákóczi Ferenc Katolikus Nép-főiskolai Szövetség nemrégiben a Szeged melletti Bordány községben tanfolyamot indított, amelyen a család, jelesül a sokgyermekes családok anyagi és erkölcsi megterhelése és a népesség csökkenése közti összefüggéseket vizsgálták, elemezték a jelenlegi családvédelmi intézkedéseket, keresték azokat a gazdasági, társadalmi összetevőket, amelyek elősegítik a gyermekvállalásokat. Ráműtattak az előadók arra a sajnálatos körülményre is, hogy a sajtó, rádió, tévé nem egyszer károsan befolyásolja a közgondolkodást, aláássa a házastársi hűséget, és a gyermekvállalás feladhatatlan értékeit. Úgy látszik, az írástudók, a közgondolkodás formálói még nem ébredtek rá népük és nemzetük iránti felelősségükre.

*

A budapesti rádió április 2-án „Vasárnapi Újság” című műsorában teljes egészében közvetítette Mindszenty bíboros-hercegprímás 1956. november 3-án elhangzott rádióbeszédét. Ugyanez a beszéd, amelyet Nyugaton is sokszor száндékosan hamis beállításban értelmeztek, a „História” folyóirat 1988 évi 6. számában is olvasható volt.

*

A tíz és félmillió magyar lakos 60 százaléka római katolikus, csaknem 20 %-a református, 400 ezren evangélikusok; 80 ezren zsidónak, 50 ezren pedig ún. „kisegyházakhoz” tartozónak vallják magukat. Tényleges hívőknek a lakosság 20—30 %-a nevezhető. Ezek az adatok csupán becsléseken alapulnak.

HOZZÁSZÓLÁS EGY HOZZÁSZÓLÁSHOZ

„Ökuméne és identitástudat”. *Életünk*, 1989 április.

Mehrle atya és Kovács K. Zoltán két-féle megvilágításba helyezik az ökuménizmust. Ez a munka valóban nagy utat futott be a II. Vatikáni Zsinat eufórikus hangulatától a ma általánosan tapasztalható, negyedszázados távlat jőzanabb s főleg realisabb értékeléséig.

Nem is lehet elvárni, hogy évszázados szakadásokat csupán jóindulattal pár évtized alatt újra egyé lehet forrasztani. Példának csak a hozzánk legközelebbinek tartott anglikán-katolikus párbeszéd két jelentésének a Hittani Kongregáció általi „helyretételét” hoznám fel, arról nem beszélve, hogy a Kúria reformja során a Keresztény Egység Pontifikális Tanácsa nem vált Kongregációvá, ami szintén egy realisabb nézet felülkerekedésének fogható fel. Maga Lanne atya, a legjelentősebb ökuménikus lap, az Irenikon igazgatója mondja, hogy bár a dialógus nem állt meg, számos illúzióval lettünk szegényebbek.

Rájöttünk arra, hogy az ökuménizmus, az újraegyesítés, nem oldható meg egy asztal körüli udvarias — és felületes — eszmecserevel, hanem ahhoz kitartó munka, a hitben és a reményben való meggyőződés (avagy fokozottabb identitástudat) szükséges.

Végülis római katolikusok vagyunk, mindazzal, amit az jelent: az egy igazság letéteményesei és továbbadói. És ez nem hogy megakadályozna abban, hogy imádkozzunk az újraegyesítésért, de erre még inkább felszólít. Számomra ez jelenti az identitástudatot.

Pataky Barnabás (Franciaország)

Az élet könyvéből

NÉMETORSZÁG

Hildesheimi egyházmegye: Halottunk: Éliás Ferenec, szül. Szűcs Éva, április 25-én, 53 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el Lehrében. Különösen Braunschweig és környékének magyarsága gyászolja. Személyében egy fáradhatatlan és vonzóerejű honfitársunkat veszítettük el. Nyugodjék békében!

*

„Erdélyi kérdés — múlt, jelen, jövő” címmel tartott magas színvonalú előadást dr. Jónás Endre március 12-én Frankfurtban. Az 1526-os mohácsi csata utáni időkből kiindulva esett el etnológiai kutatások és statisztikai adatok alapján az Erdély területén élő magyarok, szászok és az oda lassan beszivárgó románok sorsának történelmi, gazdasági, valamint kulturális téren való alakulását. A téma követését elősegítették a szemléltető anyagul használt földrajzi és etnológiai térképek. Az

előadó részletesen is rátért az Erdélyben élő magyarság mai és jövőben várható sorsának elemzésére. **B. A.**

SVÁJC

Genf: Halálozás: Április 24-én az örök hazába költözött **de Péter Béla**, 81 éves korában. Hosszabb-rövidebb ideig tartó szenvedését türelemmel viselte, a kórházi ágyon részesült a betegek szentségében. Az élők és holtak Istenre adjon neki örök békeséget, akiben mindvégig lakozott igaz magyar szív és lélek. A kedves özvegynek és többi hozzátartozóinak adja meg a jó Isten a lelki megnyugvást és a vigasztaló erőt.

DÉL-AMERIKA

Cali: Halottunk: Április 9-én elhunyt Szaboles Andor László, életének 79. évében. Nyugodjék békében és az örök világosság fényeskedjék neki.

Hírek — események

Nagy Imrének, az 56-os forradalom miniszterelnökének és társainak temetése június 16-án lesz, az 1958-as kivégzés 31. évfordulóján. Ugyanakkor kerül sor a Rákoskeresztúri Köztemető 301-es parcellájában elföldelt, több mint 300 kivégzett szimbolikus búcsúztatására.

*

A „VI. Pál Nemzetközi Díjat” Olivier Messiaen francia orgonista és zeneszerző kapta meg, aki nemrégiben töltötte be 80. életévét. A díjat a vallásos jellegű kultúra művelésében kitűnt személyeknek ítéli oda. A francia zeneszerzőnek Jean Marie Lustiger, párizsi bíboros-érsek adta át a díjat a párizsi Notre-Dame katedrálisban.

*

Mario Soares portugál elnököt feleségével együtt megánkihallgatáson fogadta II. János Pál pápa. Ennek során szóba került, hogy a Szentatya kelet-ázsiai útján meglátogatja a ma Indonéziához tartozó Timor szigetet, amely 1976-ig portugál gyarmat volt, míg Indonézia véres harcok után meg nem szállta.

*

Paskai László bíboros primás hálaadó ünnepi szentmisét celebrált abból az alkalomból, hogy a budapesti Belvárosi templom énekora 300 éves. A kórus Liszt Ferenc „Missa Choralis”-át, valamint Kodály és Harmat Artúr műveket énekelt. Harmat Artúr egyik karmestere volt a most jubiláló énekornak, amely 1689-ben, három évvel Buda felszabadulása után alakult Pest város tanácsának határozata értelmében.

*

A Vatikáni Rádió 34 nyelven, kereken 170 ország felé sugározza programjait. A magyar nyelvű adás naponta 19,15—19,30-ig hallható a 49, 41, 31 méteres rövidhullámon és a 196 méteres középhullámon. Az adást másnap reggel 5,45-kor megismétlik a 196 méteres középhullámon.

A Szabad Európa Rádió közelmúltban végzett szakszerű felmérése alapján, a vatikáni rádió magyar adását átlagban mintegy 350 ezer ember hallgatja.

*

Április végén folyt le Rómában a katolikus egyetemek és főiskolák 3. nemzetközi konferenciája, amelyen a világ különböző országaiban létező katolikus felsőoktatási intézmények képviselőiben 175 kiküldött megvitatta az Oktatás Pápai Kongregációja által kidolgozott, a katolikus nevelés irányelveit tartalmazó dokumentumot. II. János Pál pápa a konferencia résztvevőinek tartott fogadáson hangsúlyozta: a katolikus egyetemek és főiskolák feladata, hogy az egyre jobban terjedő Isten-nélküli, szekularizált, vagy vallásilag közömbös társadalomban hallásák hangjukat, nem riadva vissza kényelmetlen és nem hízelgő igazságok hirdetésétől sem. Az Egyház evangelizációs felada-

tának és a tudományos kutatásnak kéz a kézben kell járnia és a jövőben szorososan együtt kell működniük az Egyház tanító hivatalával.

*

Ljubjanában megalakult a „Szlovén Kereszténydemokrata Mozgalom”. Céljai közt szerepel a keresztény ideálok alapuló politika és a demokratikus többséget-rendszer előmozdítása.

*

A Szent István Társulat legutóbbi igazgató-választmányi ülésén dr. Szenthelyi-Molnár István, ny. tábort fősperes „A tábort lelkészi szolgálat Magyarországon” címmel olvasta fel értekezését. Szólt a tábort lelkészség eredetéről, céljáról, általános történetéről, majd rátért a magyarországi tábort lelkészség történetére az osztrák-magyar közös hadseregben (K.u.K.), a m. kir. honvédségben és a Demokratikus illetve Magyar Néphadseregben. A római katolikus tábort lelkészi intézmény 1951. április 2-án, az előadó leszerelésével szűnt meg.

*

A „Kirche in Not” elnevezésű és az elnyomott egyházakat támogató nyugat-németországi segélyszervezet megjelentette a „Keresztények Kelet-Európában: Peresztrojka és vallás” című németnyelvű kötetét, amelyben többek között keletnémet, csehszlovák és magyar szerzők tollából olvashatók értékes helyzetleírások. A kötet tanulmányai eredetileg előadás formában hangzottak el a tavaly szeptemberben Königsteinben megtartott, a kelet-európai egyházak helyzetét vizsgáló nemzetközi kongresszuson.

*

Párizs bíborosérseke, Jean-Marie Lustiger, május elején több mint tíz napon át tartózkodott a Szovjetunióban. Leningrádban az orosz-ortodox egyház erőteljes, belső megformálásának szükségességéről beszélt, minthogy a Szovjetunióban rendkívüli erkölcsi válság uralkodik és az emberek az egyháztól várják az eligazítást. Sajnos, mondotta Lustiger bíboros, a Szovjetunióban elvágták az egyház gyökereit, hosszú időn át kiszívták éltető erejét és nagymértékben akadályozták működésében. Ennek ellenére az orosz-ortodox egyháznak nem szabad kisebbségi érzésben szenvednie. Aki azt akarja, hogy a Szovjetunióban is életre támadjon az ökumenikus mozgalom, annak gondoskodnia kell arról, hogy a görögkeleti egyház éljen és betölthesse misszióját — mondotta a párizsi érsek Leningrádban.

*

A csornai egykori premontrei rendházat, amelynek alapítása az 1180-as évekre megy vissza — felújítják és a munkálatok tervek szerint a jövő évben

befejeződnek. A régi rendház a századok viharában többször elpusztult, — a legutóbbi nagy háborúban is bombatámadás érte — de mindig újjáépítették. A helyreállított épületegyüttesben tájmúzeum nyílik, ezenkívül állandó helytörténelmi és néprajzi kiállítás, valamint képtár is helyet kap benne.

*

Egy amerikai üzletember, Fred Lennon, egy millió dollárt bocsátott a vatikáni csillagvizsgáló rendelkezésére, hogy Dél-Arizónában, a Mount Graham-on felállítsanak egy modern teleszkópot. Tükrének átmérője 180 cm lesz.

GYŰJTÉS

AZ ERDÉLYI MENEKÜLTEKNEK

A Magyarországra menekült és a még Erdélyben élő magyar testvéreink megsegítésére gyűjtést tartunk, amelyet a nemzetközileg ismert egyházi szervezet, a „Speckpater” segélyszervezete közvetlenül juttat el a rászorulókhhoz. Az adományokat egész Európából a következő csekszámlára kérjük befizetni: Kirche im Not Ostpriesterhilfe Deutschland e.V. — Ungarnhilfe-Siebenbürgen —, Postgiraamt München, BLZ 700 100 80, Konto-Nr.: 3481-809.

Az „Ungarnhilfe-Siebenbürgen” megjelölés feltétlen szükséges, így nem lehet a befizetett összeget más célra felhasználni!

APRÓHIRDETÉSEK

Magyarországon élő kémia-fizika és rajz szakot végzett 48 éves tanárnő szeretne időlegesen külföldön állást vállalni, mint nevelő, társalkodónő, házvezetőnő, vagy gondozónő beteg mellett. „Minden megoldás érdekel” jelígre a kiadóba.

Budapest központjában levő üzlethelyiségünkben képviseletet, vagy bármilyen más megoldást, további üzleti lehetőségeket keresünk. Kereskedelemsszervező GMK., Budapest, Nagyfuvaros utca 3/b.

Augsburg mellől nyelveket tudó, egészséges, nemdohányzó, nem ivó férfi értelmiségi 71/174/75 spórolt pénzzel, autóval, közepes jó nyugdíjjal keres feleségnek kizárólag Nyugatról magát eltartani képes, nem dolgozó, nem dohányos, művelt, nem kóvér, kellemes külsejű, függőségek — szülő, gyermek, anyagi támogatás, eltartás, ápolás nélküli —, de szeretetre vágyó magyar nőt, aki lehetőleg gyermektelen. „Veled tartok” jelígre leveleket a kiadóba.

Német állampolgársággal rendelkező tanár, 46 éves, 170/71, megismerkedne német tudással is rendelkező, vagy vegyes házasságból származó csinos, kedves, megértő, háziassal 42 éves korig házasság céljából. Fényképes leveleket várok az Életünk szerkesztőségéhez „Németalföldi” jelígre.

Jelenleg Svájcban élő, 23 éves családcentrikus magyar lány megismerkedne korban hozzáillő becsületes fiatalemberrel. „Hátárok nélkül” jelígre a kiadóba.

Diplomás nő, 58—65 év közötti férfi ismeretséget keresi Délnémet területen. Válaszokat „Sopron” jelígre a kiadóba.

Vendéglátóiparban keresek valamilyen munkalehetőséget. „Énekes” jelígre, vagy ☎ (085 31) 1 22 89 (NSZK).

Jó megjelenésű, 26 éves magyar fiatalember élettársat keres. „Vadvirág” jelígre a kiadóba.

Csinos, kedves, jól szituált német hölgy 43/170, keres atraktív, németül beszélő magyar férfit 40—50 év között (180 cm-től), aki jól szituált és jó karakterrel rendelkezik házasság céljából. Jelige: „Anita”. Fényképes levelek előnyben.

Komoly gondolkodású, jól szituált német férfiak Stuttgart környékéről keresnek németül beszélő magyar hölgyeket 20 és 40 év között, házasság céljából. Fényképes levelek előnyben. Partnerváltás: Lung Gindele, Herdlauchring 6, D-7036 Schönaich.

Eladó! Házhoz szállítással 21 darabból álló komplett ebédelőbútor, dr. Károlyi Sándor gróf számára készíttette Steller Dénes Gödöllőn 1942-ben. A kőrtéfaból készült bútorok egész felületét népi faragás borítja ornamentális virág- és életjelenségekkel. Muzéális darabok. Minden motívum más. Neobaroikk cseresznyefa garnitúra: dupla rekamié, 2 fotel, 2 szék és asztal, hagyományosan felújítva selyembrokat húzattól. ☎ (0711) 86 18 33 (NSZK).

Festést, mázolás, tapétázást, villanyzerelést vállalunk Münchenben és környékén. Leveleket „Mégbizható munkaerők” jelígre a kiadóba.

Keresem Magyarországról származó Geisslinger és Hobinka nevű rokonaimat németül elismertetéséhez. „Kölcsönös segítség” jelígre a kiadóba.

Balaton kétszobás nyaraló kiadó 2—5 személyre, napi 80.— DM-ért. Tenisz, szörf, lovaglási lehetőség a közelben. Konyahasználat. Sikabonyi GY., Petzvál utca 4, H-1115 Budapest. Telefon: 1-858 565.

MAGYAR FILMEK

nagy választékban VIDEO kazettán!

Jánosa Éva, Pariser Str. 36
8000 München 80, ☎ (0 89) 4 47 12 49
Kölcsönzés és eladás!
Kívánságra tájékoztatást küldök!

BALATONI NYARALÓ

kiadó Badacsonyan, 3 szoba össz-komfort, 4—5 személyre.
Dr. Josef Borkó, Zürich,
Ackersteinstr. 191. ☎ 8 41 06 68

ÉRTÉKES AJÁNDÉK!

Padányi Viktor:
Történelmi tanulmányok 12.— \$
Májusi fagy 10.— \$
A nagy tragédia I-II.
színtézis 22.— \$
dr. Szilvay Gyula: A magyar és testvéreink őstörténete 12.50 \$
Ferdinandy Mihály: Ellenszegülők (Apám és 3 nemzedek) 14.— \$
Fábián József: Budapest a Duna gyöngye 9.— \$
Baráthosy—Balogh Benedek: Sumérok-Szittyák—Ósturanok 8.— \$
Füry Lajos: A bécsi színjáték történelmi regény trilógia 22.— \$
Sztárai Zoltán: Még ég a láng — korrajz 12.— \$
Nyírő József: Néma küzdelem 16.— \$
Megrendelhetők: Dr. Fabó László
22. Hancock Str., San Francisco, CA 94114, USA.

A „TÉBOLY” francia nyelven!
Tóttósy Ernő: Tébolyc című könyve az angol és német kiadás után megjelent francia nyelven is:

L'EMPIRE DES FOUS

cimen a párizsi L'Harmattan kiadó jelentette meg. A francia változatot hosszan ismertette a belga televízió.

Korlátozott számban a szerzőnél 35.— + 5.— DM portó = 40.— DM csekk, vagy készpénz ellenében (szülői leszállított árban), magyar, német, angol nyelven is kapható.
Tóttósy Ernő, 3, av, Lambeau, B-1200 Bruxelles.

Mielőtt valahol pénzt befektetne,

investáljon először egy objektív, szakszerű és diszkrét tanácsadásba!!!
* Hogyan tudnám céltudatosan a vagyonomat felépíteni?
* Nehezen megoldozott pénzéért 15%-os évi kamat (10.000 DM-tól Quellensteuerfrei!)
* Szeretne aranyat legalább 30%-kal olcsóbban vásárolni?
* Házépítés? De hogyan?
Irodánk segít problémáinak megoldásában! Hívjon fel bennünket!

KONRAD, ☎ (052 41) 5 90 31
10.00—12.00 és 14.00—16.00 óra között.

HOLOCAUST ROMÁNIÁBAN — EXODUS A VASKAPUN ÁT

címmel Erdélyből kicsempészett dokumentumkötet megrendelhető a könyv szerkesztőjénél: Rajki László, Hasenberglstr. 2/a, D-8000 München 45, vagy Kovács Kálmán kiadónál: A-1010 Wien, Dominikanerbastei 19. Ára: füzve 20.— DM vagy 150.— öSch, vászonkötésben 23.— DM vagy 170.— öSch.

Angol-magyar nyelvű család ismeretséget keresünk. Magyarországon élő orvos tanár család, 16 éves lány és 15 éves fiú, angol nyelv gyakorlására vendég családot keres. Szó lehet csere útján a nyári szünidőben. A címünk a kiadóban „Nyár” jelígre, vagy müncheni ismerősünkkel (089) 58 19 16 telefonszámon.

HARGITA PANZIO

BÉCSBEN a Mariahilferstr.-Andreassgasse sarkán. Székely faragott bútor berendezéssel várja Önt egy családias hangulat. Szobafoglalás telefonon: 0043 / 222 / 96 19 28 és 932 85 64. A-1070 Wien Andreassgasse 1/8.

AJÁNDÉKAUTÓ SZOLGÁLAT!

Ajándékozza meg magyarországi rokonait, ismerőseit, az AMT Exp.-Imp. győri településen átvethető LADA- és SAMARA típusú személygépkocsikkal. Színválasztás — azonnali átvétel.
☎ 0049 (0)6227 5 91 50
☎ Győr: 0036 96 11 533 - 79 mellék.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph DANI, Hunterview Dr., NW., Calgary, Alta. T2K 5E4, Canada.
A címére küldött csekken feltüntetendő: „Életünk”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe, küldeni a csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 30 DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 13.— US \$ + 10.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből küldjük.

MAGYAR HENTESÁRU!
Jóminőségű áruinkat mindenhol ismerik!
REDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—

— Ha elégedett, mondja el barátainak!
Orig. Pick-szalámi 1 kg 32.—
Orig. »Szegedi« paprikás szalámi 32.—
Finom »Debreceni« 1 kg 18.—
Paprikás »Pusztá« szalámi 1 kg 18.—
Krakoui paprikával v. nélküle 1 kg 12.—
Fokhagymás sonkaszalámi 1 kg 18.—
Sonkaszalámi Pol. Art. 90% sovány 22.—
Füstölt disznósajt paprikával 1 kg 12.—
— Üzemünkben szerettel várjuk!
Próbavásárlásnál 10% árengedmény!
Szállítunk utánvétellel vagy számlára.
VIKTOR PÁL hentes - mester
7063 Welzheim, Lerchenstr. 29
Telefon (éjjel - nappal): (0 71 82) 67 36

„TÉTÉNY“ Ungarische Spezialitäten
— Inh.: O. Bayer —
Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 63 93 és 4 30 44 98
NYITVATARTÁSI IDŐ:
csütörtökön és pénteken 8.30—18.00 óráig,
szombaton 9.00—13.00 óráig.

Somlói juhfark	8.90
Balaton olaszrizling	1 liter 5.70
Balaton kékfrankos	1 liter 5.70
Debrői nárslevelű	6.80
Badaacsonyi kékenyelű	7.20
Badaacsonyi szürkebarát	7.30
Soproni kékfrankos	6.80
Villányi burgundi	7.30
Csopaki rizling	6.80
Zöldszilváni	7.30
Tokaji aszú 4 puttonos	14.50
Tokaji aszú 3 puttonos	12.50
Tokaji szamorodni	10.50
Vilmos kortepálinka	24.50
Keckeméti barackpálinka	27.—
Cseresznyepálinka	24.50
Kosher szilvapálinka	32.—
Beverage Bitters (Unicum)	0.5 liter 16.—
Pick szalámi	1 kg 27.—
Csabai	1 kg 25.—
Gyulai	1 kg 23.—
Házi kolbász	1 kg 19.—
Disznósajt	1 kg 12.50
Véres-májás hurka	1 kg 12.50
Tarhonya, kockatészta	1/2 kg 3.80
Paprika káposztával	0.7 liter 4.90
Paprika káposztával	2 liter 10.50

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK
NAGY VÁLASZTÉKBAN.
oleső áron raktárról. Kérje árlistánkat.
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0 911) 35 79 21
Virchowstr. 45. D-8500 Nürnberg 10

„INSTITUT MADELEINE“
Ön talán nem magányos, de ismerősei között bizonyára akad, aki az. Kérjük, adja át címünket bizalommal! Társkeresés, házasság — teljes diszkrécióval! — Kérje díjtalan tájékoztatónkat Wegenerstr. 6, D-8000 München 45. Telefon: (0 89) 3 11 66 22

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító,
vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. 8000 München 1, Postfach 162. Telefon: (0 89) 53 02 35.

Fényképes magyar levelezési társaság
keres korhatár nélküli tagokat házasság, társasutazás céljából. Kérem írjon az alábbi címre és kérjen részletes felvilágosítást. Dobor Etelka, Frejs väg 10, S-145 71 Norsborg.

Két 24 éves, a finommechanikai területén jól képzett fiatalember Magyarországról munkát vállalna Nyugat-Európában.
„Korrekt” jellegre a kiadóba.

Magyar rendszámú autót keresek megvételre. Szibert László, ☎ (089) 2 60 79 04.

ART DÉMÉNAGEMENTS S. A.
Szállítási vállalat.
Szállítunk belföldre és külföldre, tengerentúltra - légiszállítással is - költözködés, bútortraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!
Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:
Trans COOP, Honvéd utca 28,
7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!
ART Déménagement S. A.
2 rte du Grand Lancy
CH - 1211 Genève 26

Telefon: 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)
Privát cím: **Keresztes László**
58 rte de Vervier
CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után.

Dr. Gosztonyi Péter
FÜLTÁMADOTT A TENGER... 1958

A Magyar Október részletes története előre fizetve: 38.— DM, illetve 20 dollár

A könyv megrendelhető: Druck Hepf: D-8000 München 40, Tengstrasse 35

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

Több mint
100 MAGYAR FILM-VIDEOBÓL
válogathat!
ADAMFI-VIDEO pf. 29-51 AACHEN-0241/73355

LAKÁS MAGYARORSZÁGON!
Hazatelepülőknél, nyugdíjasoknak, üzletembereknek.
Vezérképviselő Európára és Afrikára (kivéve NSZK):
INTERCOMP, Postfach 430,
CH-1211 Genève 1, ☎ (22) 32 39 37

Medaillon

Öreg ékszerek, ezüst használati tárgyak, komplett evőeszközök, tálcák a K.ú.K. időből nagy választékban.

VÉTEL & ELADÁS!

Ludwig-Thoma-Str. 13
8183 ROTTACH-EGERN
Tel. 08022/5441

Janos Toth

IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT MAGYARORSZÁGRA!

A VÁMMENTES AJÁNDÉKAUTÓK LEGÚJABB ÁRAI:

Lada 1300 S	6.195.— DM	Skoda 120 L	5.485.— DM
Lada 1300 Combi	6.725.— DM	Polski Fiat 126 E	3.745.— DM
Lada Samara (2105)	6.885.— DM	Dacia 1310 TX	5.325.— DM
Lada 1500 L (2107)	7.475.— DM	Trabant Special	2.835.— DM
Lada NIVA (Geländew.)	9.000.— DM	Trabant S Combi	3.185.— DM

Kérje részletes árlistánkat, postafordultával megküldjük!
PÉNZÁTUTALÁSOK 100.— DM = 3.224.90 Forint.

Befizetések: **MAGNUS GmbH „IKKA - Sonderkonto“**
Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

MAGNUS GmbH
6000 FRANKFURT / M. 56
Im Feldchen 35
Telefon (061 01) 4 77 12
TELEFAX (06101) 44680

GENERAL AGENTUR
MAGNUS G.M.B.H.

Fejős Ottó: MEGKÖVESEDEK (1984)
és **ÁTTETSZŐ FÉNY (1986)** című verses kötetei kaphatók az Életünk kiadóhivatalában, kötetenként 21.— DM árban.

BÉLYEGGYŰJTŐK!
Minden magyar bélyeget hiányjegyzék alapján szállítunk!
— Kérje ajánlatunkat!
Specialitások: Levelek. - Ritkaságok. - Zepelinrepülések. - Tényvatomok. - Különlegességek állandó vétele és eladása.
Kérje díjtalan készletjegyzékünket.
TALAS & PARTNER AG
Rosenbergstr. 70, CH-9001 St. Gallen

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vászonkötésben \$ 10.— DM 20.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty tanítása. 313 o. \$ 8.— DM 15.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty áldozata. 320 o, \$ 8.— DM 15.—
Mindszenty József: Esztergom a Primások városa. 135 oldal. \$ 8.— DM 15.—
Vecsey József: Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. 255 oldal. \$ 8.— DM 15.—
Mindszenty Dokumentation: Ungarns Kirche im Kampf (II). 335 oldal. \$ 8.— DM 15.—
Der Prozeß. Mindszenty Dokumente. (Dr. Vecsey.) 400 oldal. \$ 8.— DM 15.—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. \$ 4.— DM 6.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben \$ 10.— DM 20.—
Szállításnál + portóköltés.

Megrendelhető:
az **ELETÜNK** kiadóhivatalánál
Oberführinger Str. 40
D-8000 München 81 W. Germany

H A Z A I H E N T E S Á R U DM

1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Véreshurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvétele.
5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

M. SZERDAY - Metropolitan Buchhandlung
KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr.

Harsányi: Magyar Rapszódia	69.—
Géraldi Paul: Te meg én	29.—
Tolkien: A gyűrűk ura, 1—3. köt.	48.—
Móricz: Schatten der Sonne, Der große Fürst, Zaubergarten, 1—3. köt.	54.—
Proust: Az eltűnt idő nyomában 1—3. k.	
Svann, Bimbózó lányok árnyékában, Quermantések	85.—
Remarque: Éjszaka Lizsabanban	22.—
Tardi L.: Régi feljegyzések Magyarországról	12.—
Paszternák: Zsivágó Doktor	42.—
Magyar elbeszélők a 19. sz.-ban 1., 2. 38.—	
“ ” a 20. sz.-ban, 1., 2., 3. k.	48.—
M. Mitchell: Elfújta a szél, 1., 2. köt.	80.—
Németh László válogatott művei, 1-3.	73.—
Sienkiewicz: Quo vadis	34.—

és még sok ezer könyv és hanglezem kapható! * Kérje katalógusunkat!

M. SZERDAY - Metropolitan Buchhandlung
Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein-Schw.
☎ 061/46 59 02. Külföldről: 0041/61 46 59 02

Baden-Württembergben élő, 38 éves, 178 cm magas, sportot és utazást kedvelő tisztviselő várja vidám hölgyek fényképes levelet házasság céljából. Jelige: „Tavaszi“.

TAVASZI KÖNYVAJÁNLATUNK!

ALDRICH: A múlt diadala. (Sikeres regény)	10.80
BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás	48.—
BOFF: Teológus a zöld pokolban	3.—
DEBBRECHT: Mit kezdjek a misével? (válasz fiataloknak)	5.—
FOHÁSZOK ÉS VALLOMÁSOK: A világ legszebb imái	19.80
HERMANN: A katolikus egyház története Magyarországon	32.—
LEWIS: Keresztény vagyok! (Megtért ateista hitvallása)	8-10
LEWIS: Caspián herceg (Meseregény)	6.—
LEWIS: Az oroszlan, a boszorkány és a különös ruhásszekrény	6.—
II. JÁNOS PÁL: „Sollicitudo Rei Socialis“ k. szociális körlevele	6.—
MEDJUGORJE. Beszámolók — képek — dokumentumok	30.—
MINDSZENTY: Emlékirataim, 3. kiadás	24.—
NYÍRI: Alapvető etika	14.40
Az orosz vallásbölcselet virágkora. Tolsztojtól Bergyajevig	19.20
RAHNER: Az élet imádságai	8.40
ÚJ KATEKIZMUS (A híres „holland katekizmus“ magyarul)	24.—
P. SZÓKE: Márton Áron. (A nagy erdélyi püspök saját írásával)	24.—
TAIZÉI IMÁK ÉS ÉNEKEK	10.80

A hazai és külföldi katolikus kiadványokat a leggyorsabban számlával szállítja a **Katolikus Magyar Sajtó-Munkaközösség**, német rövidítéssel **KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60, ☎ (0 89) 8 11 14 24.** Tisztelettel várjuk megrendelését! Felhívjuk becses figyelmét arra, hogy a legjobb könyvek hamar kifognak!

ÉLETÜNK
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Oberführinger Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlkésztség
Főszerkesztő: P. Szóke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge.
Oberführinger Str. 40
8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38
Chefredakteur: P. János Szóke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 36.—
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!
Tengerentúltra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúltra légipostával DM 30.—
Lapzárta minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.
Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70
Kath. Ung. Seelsorge „Életünk“.
Erscheint 11mal im Jahr.
Druck: Danubia Druckerei GmbH,
Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!
Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontonkra, hanem postacsekkkontonkra kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto, Postgiroamt München, Konto-Nr. 606 50 - 803.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!
Hirdetési díjak 1988. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jellege portóval DM 5.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 cm-enként DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásután háromszori hirdetés esetén 10% kedvezmény.
Egymásután hatszori hirdetés esetén 20% kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.
Hivatalos órák a hirdetésekkel kapcsolatban: hétfőtől — péntekig, 10-00 — 15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ezidőben érdeklődjenek telefonon.

● NEMZETŐR KÖNYVEK ●

Gloria victis 1956—86, 3. kiadás, 156 oldal	DM 20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 oldal	35.—
Szolzenyicin: Gulag szigetecsoport II 580 oldal	25.—
Makra Zoltán: Honvédelmi miniszterek szolgálatában	24.—
Teilhard de Chardin: Tudomány és Krisztus, 294 o., fele áron, portóval	12.—
— Az emberi energia, 250 oldal	12.—
fele áron, portóval	12.—

Megrendelhető a könyv árának egyidejű be-
küldésével: Nemzetör, Ferchenbachstr. 88,
D-8000 München 50, BRD címen.

Frankfurt - Budapest - Frankfurt! Hét-
végeken kiscsoportok szállítását vállalom.
4-7! 7 személyig. Bausch, ☎ (0 69) 34 38 27
— 18.00 óráig.